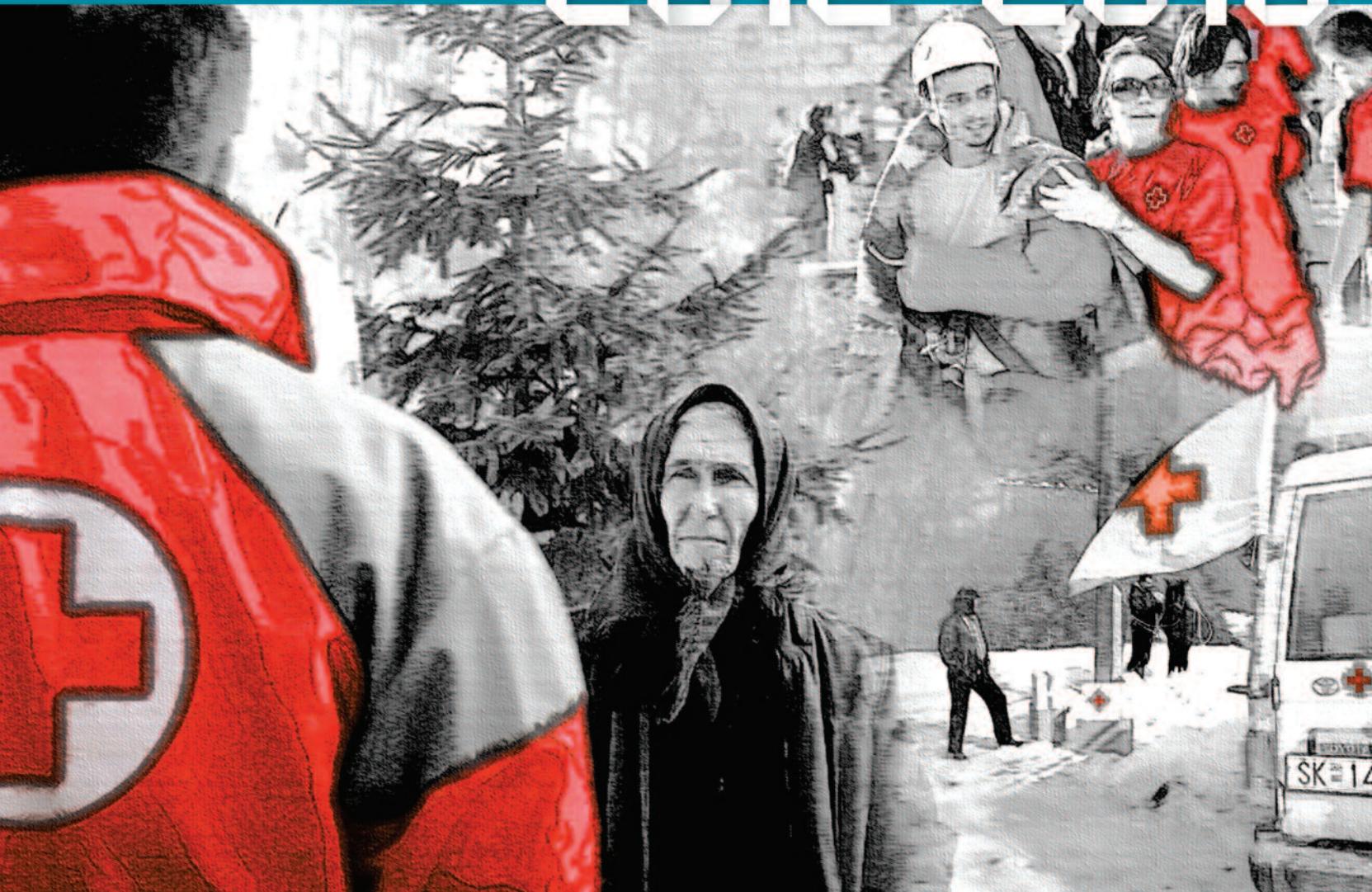

СТРАТЕШКИ ПЛАН
ЗА ПОДГОТВЕНОСТ И ДЕЈСТВУВАЊЕ ВО СЛУЧАЈ НА КАТАСТРОФИ
PLANI STRATEGJIK
PËR PËRGATITJE DHE VEPŘIN NË RAST KATASTROVE
STRATEGIC PLAN
FOR DISASTER PREPAREDNESS AND RESPONSE

2012-2016

 ЦРВЕН КРСТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

СТРАТЕШКИ ПЛАН ЗА
ЗА ПОДГОТВЕНОСТ И ДЕЈСТВУВАЊЕ
ВО СЛУЧАЈ НА КАТАСТРОФИ
2012 – 2016 ГОДИНА

Скопје, Мај 2012 година

СОДРЖИНА

Вовед.....	5
Надворешна анализа.....	7
Внатрешна анализа.....	10
СВОТ анализа.....	15
Визија.....	16
Мисија.....	16
Програма за подготвеност и дејствување при катастрофи.....	17
Стратешка цел 1	17
Подготвеност и дејствување при катастрофи.....	17
Стратешка цел 2	18
Опоравување од катастрофи.....	18
Стратешка цел 3	18
Нашиот систем за менаџирање на катастрофи.....	18
Очекувани резултати.....	19
Служба барање.....	20
Стратешка цел	20
Очекувани резултати.....	22
Мониторинг и евалуација.....	22

ВОВЕД

Катастрофата преставува сериозно нарушување на функционалноста на заедницата како резултат на големи материјални или човечки загуби и неможност на заедницата да се справи со овие предизвици со свои сопствени ресурси. За време на катастрофата, која може да биде природна катастрофа или катастрофа предизвикана од човекот, или во кризни состојби кои се случуваат како резултат на насилен вооружени судири, главната цел е спасувањето на човечки животи, намалување на страдањето, штетата и загубите и заштита и поддршка за населението кое е погодено од катастрофата. Наша основна обврска е да ја обезбедиме потребната поддршка, според различните потреби на мажите, жените и децата - секаде и секогаш кога тоа е потребно.

Подготвеност и дејствување во случај на катастрофи е една од клучните - приоритетни области на Црвениот крст на Република Македонија. Оваа област опфаќа низа превентивни мерки и активности во сферата на подготвеност, дејствување и опоравување од катастрофи.

Црвениот крст на Република Македонија во изминатите години интензивно работеше на планот за подготвеност и дејствување во случај на катастрофи. Волонтерите и вработените на Црвениот крст успешно се справија со кризите кои го зафатија нашиот регион (босанската и косовската кризна состојба, внатрешниот конфликт во Република Македонија во 2001 година, поплави, пожари снежни намети, епидемии, енормно високи температури). Активностите беа поддржани од страна од Меѓународната Федерација на Црвен крст и Црвена полумесечина, Програмата за развој на Обединетите нации (УНДП), Меѓународниот Комитет на Црвен крст (МКЦК), Канцеларијата на високиот комесаријат за бегалци на Обединетите нации (УНХРЦ) и други партнери и агенции. Активностите на нашите волонтери и вработени беа позитивно оценети од сите релевантни фактори во државата и странство, што придонесе Црвениот крст да стане дел од системот за управување со кризи, заштита и спасување. Голем број на волонтери и вработени завршија специјализирани курсеви во земјата и странство од областа на менаџирање на катастрофи. Во процесот на изработка на овој стратешки документ Црвениот крст на Р.М. ги следи принципите на Движењето на Црвениот крст, програмските цели и задачи согласно одредбите од Законот за Црвениот крст на Република Македонија меморандумите за соработка со Центарот за управување со кризи на РМ, Дирекцијата за заштита и спасување на РМ и соработка со локалните самоуправи, како и стандардните оперативни процедури донесени од страна на Меѓународна федерација на Црвен крст и Црвена полумесечина, Меѓународен комитет на Црвен крст, УНХРЦ, Црвениот крст на Република Македонија (ЦКРМ), Стратегијата на Меѓународната Федерација на Црвен крст и Црвена полумесечина 2020.

Во рамките на програмските активности на Црвен крст функционира и службата за барање која претставува значаен дел од целината на дејствување во услови на катастрофи, елементарни непогоди, воени немири преку помош на ранливото население и поврзување на раселените и одделени лица.

Компонентите на Движењето на Црвениот крст и Црвената полумесечина со децении прават напори за воспоставување на семејните врски. Оваа служба претставува суштина во работата на Движењето. Потенцирајќи го искуството и континуитетот на активностите на Службата за барање на Црвениот крст на Република Македонија, присутна е свест и воль за натамошен стратешки пристап и развивање на сопствениот капацитет и на партнерски односи. Службата за барање е посебна служба организирана за

ради собирање на документација, податоци и информации и давање на известувања за жртви од војна, но и за други лица кои се раздвоени од своите семејства заради други вонредни состојби. Службата барање како структурна целина зазема свое место во изработката на овој стратешки план со сопствен плански пристап преку прикажување на целите и активностите за претстојниот стратешки период.

Стратешките цели на планот на подготвеност и дејствување во случај на катастрофи и службата за барање ќе бидат насочени кон имплементација на Стратешкиот план 2020 на ЦКРМ.

НАДВОРЕШНА АНАЛИЗА

Несреќите/катастрофите имаат големо влијание врз животните услови, економските активности, како и добрата и услугите во погодената земја. Последиците можат да бидат долготрајни, па дури и да резултираат со неповратни штети врз развојот, економските и социјалните структури, како и животната средина.

Без разлика на тоа дали несреќите во суштина се природни или ги предизвикал човечки фактор, нивните последици произлегуваат од комбинацијата на дејствијата на човекот и интеракцијата со природните циклуси или системи. Катастрофите се случуваат често во светот, а во поново време, нивниот број и интензитет се зголемуваат. Тие можат да доведат до големи загуби на човечки животи, директно и индиректно (примарно и секундарно) да погодат голем дел од населението и да предизвикаат значителни штети врз животната средина, како и економски и социјални нарушувања од големи размери.

Искуството покажува дека катастрофите повеќе предизвиваат општествено важни и неповратни штети на неразвиените земји и земјите во развој, каде најсиромашните и најранливите категории на население го чувствуваат најсилното влијание. Од друга страна, во развиениот свет, во текот на годините е постигнат голем и значителен степен на заштита од катастрофи поради достапноста на средства и технологија за воведување на ефективни мерки за превенција, ублажување и планирање, како и шеми за намалување на ранливоста. Сепак, дури и во овие земји, штетите значително се зголемија како резултат на се поголемата концентрација и вредност на општествените активности.

Република Македонија е подложна на природни катастрофи и катастрофи предизвикани од човекот како што се земјотреси, поплави, шумски пожари, лизгање на земјиште епидемии, итн. Некои од катастрофите се локални и сезонски, додека другите се случајни и широко распространети.

На изложеноста на земјата на катастрофата влијае широк спектар на физиографски, геолошки, еколошки и демографски фактори. Главни фактори кои придонесуваат кон зголемување на потенцијалот за настанување на катастрофи се природните услови, пристапот на население, опаѓање на економскиот развој, постојаниот пад на општествениот производ, итн.

Република Македонија настојувајќи да постигне целосна компатибилност и интероперабилност со колективните безбедносни системи, како што се Северноатлантската Алијанса НАТО, Европската унија (ЕУ) и Обединетите Нации ООН, во изминатите години, презема конкретни мерки и активности кои се насочени кон градење на институционални капацитети за отпорност и намалување на ризици од несреќи и катастрофи. Овие мерки беа од системски карактер и подразбираат организациско, правно и институционално уредување на оваа проблематика.

Заради тоа во Република Македонија се воспоставува систем за управување со кризи, чија основна функција е превенција, рано предупредување и справување со сите ризици и опасности кои можат да го загрозат животот и здравјето на луѓето, материјалните, културните и природните добра, како и општата безбедност на државата. Посебните цели на овој систем се насочени кон обезбедување на постојано ниво на консултации и координација помеѓу сите надлежни субјекти, донесување на одлуки на највисоко ниво, постојано проценување на ризиците и опасностите, навремена реакција, ефикасно и соодветно искористување на расположливите капацитети и ресурси.

Појдовната основа за уредување на оваа област се наоѓа во Националната концепција за безбедност и одбрана, каде се изнесени ставовите и се дадени стратешките погледи за начинот на уредување на системот за управување со кризи во Република Маке-

донаја. Основните причини заради кои се упатува на единствено нормативно уредување на оваа проблематика се однесуваат на следното:

- ▶ постоење на разновидност во регулирањето на оваа материја со повеќе закони и други прописи и непостоење на посебен закон;
- ▶ непостоење на посебен државен орган чија основна функција ќе биде третирање на оваа проблематика;
- ▶ постоење на ресорен пристап во проценувањето на состојбите и немање единствена процена за сите ризици и опасности;
- ▶ подобрување на координацијата и ефикасноста во употребата на ресурсите кои се ангажираат од повеќе државни институции;

Заради целосно регулирање на оваа област, воспоставување на институционален систем и постигнување на потребната стандардизација во нормативните решенија со земјите членки на НАТО и ЕУ, како и исполнување на обврските од „Акциската рамка од конференцијата од Хјого, Кобе, Јапонија (2005)“ Република Македонија во 2005 година донесе Закон за управување со кризи. Од интерес за овие Насоки е главата б од Законот „Проценка на загрозеноста на безбедноста на Република Македонија“, каде се уредува начинот на планско, навремено и координирано донесување на одлуки, насоки и препораки за преземање на потребните мерки, за што се изработува „Проценка на загрозеноста на безбедноста на Републиката од сите ризици и опасности, преку хиерархиски воспоставен процес на предлагање, верификација и одлучување“. Посебно значење има членот 45 од овој закон кој упатува на изработка на Методологија на процена на ризиците и опасностите. Исто така, изработката на овие насоки своја основа имаат и во неодамна воспоставената „Национална платформа“ за намалување на ризици од несреќи и катастрофи, која произлегува од Акциската рамка од конференцијата од Хјого од 2005 година.

- ▶ **Националната платформа** се воспоставува со уверување дека намалувањето на ризиците од несреќи и катастрофи претставува национален и локален приоритет кој ќе почива на цврста институционална основа. Истата обезбедува национални механизми за имплементација на Меѓународната стратегија за намалување на несреќи, а Република Македонија ги зајакнува капацитетите за мултисекторска кооперативност и мултиризичниот пристап во справувањето со различни ризици и опасности. Националната платформа во контекст на терминологијата на меѓународната стратегија за намалување на несреќи подразбира национален механизам за координација и политички насоки за намалување на ризиците од несреќи кои треба да бидат од мултисекторски и интердисциплинарен карактер, со вклучување на јавниот, приватниот и цивилниот сектор, како и меѓународните субјекти (вклучувајќи ги специјализираните агенции на ООН, застапени на соодветно национално ниво).
- ▶ **Центарот за управување со кризи** пак преку воспоставување на систем за управување со кризи во Република Маке-

донаја има функција да ги координира силите и ресурсите, да му помага на населението при евентуални прогласени кризи, почнувајќи од превентивно дејствување, рано предупредување, и се до спротивување со кризи. Системот за управување со кризи го сочинуваат органите на државната управа и органите на државна власт, армијата, силите за заштита и спасување и органите на општините и градот Скопје. Во вој систем за управување со кризи вклучени се и јавни претпријатија, установи и служби, здруженија на граѓани, невладини и хуманитарни организации и Црвениот Крст на Република Македонија.

- **Дирекцијата за заштита и спасување** како самостоен орган на државната управа изработува: План и процена за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи, го организира и подготвува системот за заштита и спасување и тимовите за брз одговор, врши мобилизација, обезбедува материјални резерви, спроведува обука, тренинг и вежби, спроведува меѓународна соработка, води база на податоци, утврдува нормативи и стандарди и врши други работи утврдени со закон.

Кризите претставуваат ризик за добрата, здравјето и животот на луѓето и на животните, а се настанати од природни непогоди и епидемии или други ризици и опасности, кои директно ги загрозуваат уставниот поредок и безбедноста на Република Македонија. Преку добро функционирањето на горенаведените механизми, координации и соработки помеѓу релевантните институции ќе се воспостави добар систем на функционирање за превенција, спремна активност на терен во случај на катастрофи, како и способност за намалување на последиците од катастрофалните непогоди.

ВНАТРЕШНА АНАЛИЗА

Местото, улогата и задачите на ЦКРМ се определени со Законот за ЦКРМ и Статутот на ЦКРМ.

Задачите на ЦКРМ се пропишани во член 19 од Законот за ЦКРМ. Во точка 14 и 15 од член 19 на овој закон ЦКРМ е задолжена да подготвува тимови за спасување на вода и планина.

Црвениот крст на Република Македонија членува во повеќе меѓународни организации кои се овластени за вршење на едукација од областа на заштита и спасување на вода, планина и прва медицинска помош. Во Едукативниот тренинг центар на ЦКРМ врши едукација за заштита и самозаштита со помош на лиценцирани домашни и странски инструктори, додека кандидатите добиваат признати сертификати и легитимации.

Одреден број на обучени волонтери од областа на заштитата и спасувањето членуваат во Републичката единица за одговор при катастрофи и во тимовите за одговор при катастрофи во 34 ООЦК.

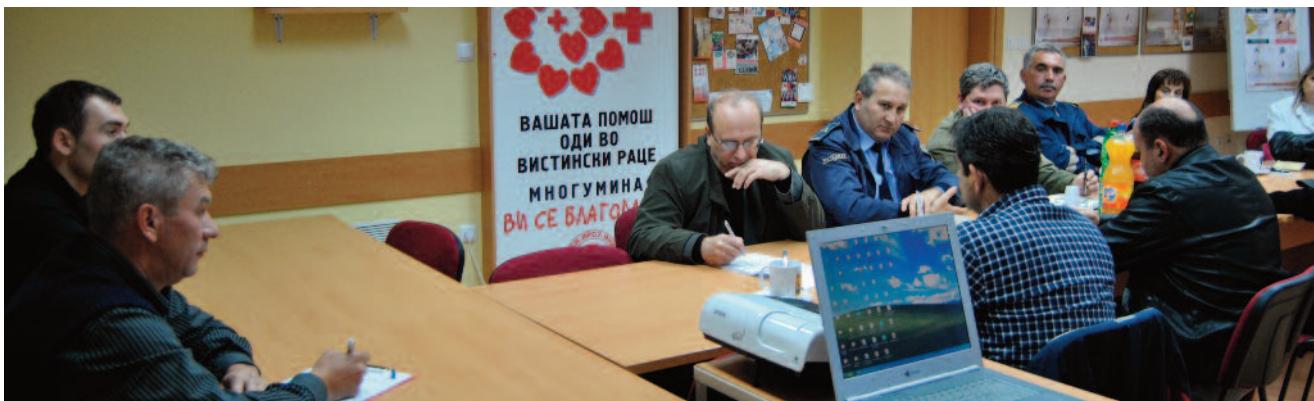
ЦКРМ на планот за подготвеност и дејствување при катастрофи, изгради партнерски однос со одговорни структури на државно и локално ниво, заради воспоставување на ефикасни механизми на координација и менаџирање на катастрофите врз основ на постојаната Законска регулатива.

Во насока на подобрување на соработката и координацијата во активностите ЦКРМ склучи Меморандуми за соработка со Центар за управување со кризи (ЦУК) и Дирекција за Заштита и спасување (ДЗС), а во главните штабови на овие Дирекции има претставници од ЦКРМ.

ЦКРМ остварува добра соработка и има склучено договори за соработка и со Министерството за одбрана, Армијата на Република Македонија, Министерството за внатрешни работи, Министерството за здравство и други министерства, со Бирото за развој на образованието, Против пожарни единици во Република Македонија и други институции.

Во досегашниот период, националното друштво има обучено над 400 лица за спасители на вода, педесетина лица за спасители на планина и околу 10 лица за спасување од спелеолошки објекти и урнатини.

ЦКРМ за помасовна едукација на населението од областа на заштитата и самозаштита подготвува разни наменски прирачници, брошури, памфлети и постери. ЦКРМ како членка на Меѓународната Федерација на друштвата на Црвен крст и Црвена полуме-

сечина остварува соработува со повеќе национални друштва, а особено со Австриски Црвен крст, Германски Црвен крст и националните друштва на Црвен крст од сите балкански земји, а со некој има склучено и меморандуми за соработка во областа на заштитата и спасувањето (Босна и Херцеговина, Република Бугарија и други.) Оваа меѓународна соработка му овозможува на ЦКРМ да врши едукација на одреден број волонтери и вработени во странство.

Во ЦКРМ функционира и оперативен центар на Црвен крст, кој ги координира активностите на планот на подготвеност и дејствување при катастрофи и соработува со Дирекцијата за заштита и спасување и Центарот за управување со кризи кои како државни институции се носители на активностите.

ЦКРМ остварува редовна комуникација и соработка со националните друштва на Црвен крст и НВО во регионот и пошироко, со Европската Зоната на Меѓународната Федерација на друштвата на Црвен крст и Црвена полумесечина со седиште во Будимпешта, како и со Меѓународен комитет на Црвен крст со цел да се координираат и спроведуваат активностите за подготвеност и дејствување при катастрофи за поддршка на ранливото население.

Со оглед на состојбите во државата, како и честата појава на катастрофи од различен интензитет постојано ги зајакнува материјално - техничките ресурси.

АКТИВНОСТИ НА ЦКРМ ЗА ПОДГOTВЕНОСТ И ДЕЈСТВУВАЊЕ ПРИ КАТАСТРОФИ

- Проценка на ризици од можни катастрофи (во соработка со државни институции);
- Проценка на ранливост на заедници;
- Проценка на капацитети;
- Изработка на планови за евакуација;
- Изработка на планови за дејствување во случај на катастрофи;
- Изработка на информативни материјали за заштита и самозаштита во случај на катастрофи;
- Медиумски кампањи за подигање на јавната свест за подготвеност и заштита од катастрофи;
- Обука на Националната единица за одговор при катастрофи на ЦКРМ и тимовите во Општинските организации на Црвен крст (ООЦК);
- Активирање на Националната единица за одговор при катастрофи и тимовите на Општинските организации на ЦК. (тимови за: логистика, прва медицинска помош, вода и санитација, изградба на кампови, психолошка поддршка, служба за барање и евиденција, спасување од урнатини и др. ;
- Организирање на единици за одговор при катастрофи и упатување на меѓународни мисии;
- Соработка со државни органи и НВО во земјата и странство;
- Организирано собирање и складирање и дистрибуција на хуманитарна помош;
- Одржување на базата на податоци за можни ризици и капацитети;
- Организација на семинари, курсеви, тренинзи и вежби од областа на катастрофите на ниво на РМ;
- Изработка на планови за дејствување во случај на катастрофи;
- Менаџирање со кампови;
- Проценка на терен зафатен од катастрофа;

- Мониторинг на теренски активности;
- Обука за подигање и менаџирање на камп населби (по програма на Меѓународната Федерација на друштвата на Црвен крст и Црвена полумесечина) ;
- Обука за координација и комуникација во кризни состојби;
- Обука за мониторинг и евалуација во кризни состојби;
- Обука на колективите во образовниот систем за изработка на планови за дејствување во случај на катастрофи и нивно имплементирање;
- Обука на пошироката популација за самозаштита и заштита во случај на катастрофи;
- Обука на пошироката популација за опасностите од климатските промени;
- Заеднички симулацијски и теренски активности со владини институции и агенции.

ВОДА И САНИТАЦИЈА

- ▶ Едукација на волонтери и обука на инструктори за работа со пречистителна водена станица;
- ▶ Едукација за промоција на хигиена;
- ▶ Едукација на волонтери за техничка поддршка при санитација;
- ▶ Обновување на материјално - технички средства;
- ▶ Проценка на терен за потреби од вода за пиење;
- ▶ Издавање на информативно едукативен материјал.

КУРСЕВИ

- ▶ Курсеви за процена на ранливост и капацитети;
- ▶ Курсеви за проценители пред, за и после катастрофа (Меѓународната Федерација на друштвата на Црвен крст и Црвена полумесечина);
- ▶ Курсеви – шест чекори за справување со катастрофи и меѓународна помош за национални друштва;
- ▶ Курсеви за примена на минимум стандарди за потребите на ранливото население (СФЕРА);

МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

- ▶ Размена на искуства и практики со Меѓународниот Комитет на Црвен крст, Меѓународната Федерација на друштвата на Црвен крст и Црвена полумесечина и националните друштва;
- ▶ Подготовка на апели за хуманитарна помош;
- ▶ Учество на меѓународни работилници за обука при катастрофи;
- ▶ Учество на меѓународни хуманитарни мисии;
- ▶ Склучување на билатерални договори за соработка;

Во рамките на досегашното долгогодишно функционирање на планот на подготвеност и дејствување при катастрофи, постигнати се многу резултати при реализација на зацртаните активности во стратешките и програмските годишни планирања. Спроведената евалуација на реализацијата на Стратешкиот план за подготвеност и дејствување при катастрофи 2008 - 2010 покажа дека се остварени голем број на значајни активности наменети за подобрување на капацитетите на националното друштво:

- Обезбеден е софтвер Глобал мапер кој содржи 3Д дигитална карта на Република Македонија каде се картираат сите ризици и се отвора база на податоци за секој поединечен ризик и направена е презентација на софтверот во Дирекцијата за заштита и спасување. Во 2010 година спроведена е едукација и инсталирање на софтверот во сите подрачни единици на Дирекцијата за заштита и спасување.
- Изработени, печатени и дистрибуирани се 54 карти за: несреќи и ризици од катастрофи и физичко - географски карти за микрорегионите Велес, Струмица и Кичево, како и за општините: Велес, Чашка, Градско, Струмица, Василево, Босилово, Ново Село, Кичево, Вранешница, Осломеј, Зајас и Другово.

- ▶ Потпишани се Меморандуми за соработка со ЦУК, ДЗС, УНИЦЕФ, Министерство за одбрана, национални друштва на Црвен крст (Турција, Бугарија, Босна и Херцеговина, Србија);
- ▶ Во 2010 година, во организација на Црвениот крст беа организирани 3 pilot работилници за "Стандардни оперативни процедури" во Скопје, Охрид и Прилеп, во кои учествуваа субјектите кои се дел од системот за управување со кризи, заштита и спасување.
- ▶ ЦКРМ учествуваше на меѓународни симулацијски вежби организирани од страна на ЦУК, ДЗС и МО, како дел од системот за управување со кризи, заштита и спасување.
- ▶ Во 2009 во микрорегионите Струмица, Велес и Кичево согласно изработени планови за заштита и спасување од несреќи и катастрофи за образовните институции, беа подгответи сценарија за евакуација на учениците и персоналот во случај на несреќи и катастрофи и беа одржани тренинг - активности во кои учествуваа сите субјекти кои се дел од системот за управување со кризи. Беше подобрена комуникацијата и координацијата со локалните институции и подигната е свеста на учениците и персоналот за заштита и самозаштита.
- ▶ Во 2010 микрорегионите Охрид и Струга беа изработени планови за заштита и спасување од несреќи и катастрофи за образовните институции, изработени се сценарија за евакуација на учениците и персоналот во случај на несреќи и катастрофи и беа спроведени вежбовни активности во кои учествуваа сите субјекти;
- ▶ Подобрена е комуникацијата и координацијата со локалните институции и подигната е свеста на учениците и персоналот за заштита и самозаштита.
- ▶ Во соработка со Црвен крст на град Скопје оспособени се 10 обучувачи за едукација за подигање на јавната свест во образовниот систем.
- ▶ Подгответи и дистрибуирани се памфлети со содржини за заштита во случај на земјотрес, пожар и од топлотни бранови.
- ▶ Реализирани активности за заштита од климатски промени преку едукативни предавања, а во летните периоди со енормно високи температури беа преземени оперативни мерки за заштита на граѓаните.
- ▶ Од страна на стручни консултанти подгответен е квиз прашалник со 80 прашања и 250 одговори од областите на првата помош, катастрофите и здравството во катастрофите. Изработена е интернет апликација на македонски јазик од страна на фирма за информатичка технологија за електронска едукација каде што се вметнати сите прашања со одговор.

Предвидените активности во Стратегијата 2008-2010 се реализирани и дадоа посебен придонес во остварувањето на мисијата на Црвениот крст на Република Македонија во сферата на подготвеност и дејствување при катастрофи и овозможија организацијата да заземе посебно место во системот за управување со кризи, заштита и спасување. Црвениот крст на Република Македонија со своите ингеренции и капацитети е инкорпориран во Стандардните оперативни процедури на ДЗС и ЦУК, каде е дефинирана улогата на ЦКРМ во случај на несреќи и катастрофи.

Реализираните програмски и проектни активности на ЦКРМ во периодот 2008-2010 на планот на катастрофи, ќе дадат придонес и ќе бидат дел во стратешкиот план на ЦКРМ за подготвеност и дејствување при катастрофи за 2012-2016 година.

SWOT- Анализа

ЈАКИ СТРАНИ

- добра структурна поставеност;
- обучен професионален и волонтерски кадар;
- добри услови за работа;
- материјално техничка опременост на централата;
- постоење на законска регулатива;
- добра соработка со државни и локални органи;
- воспоставена база на податоци;
- оперативна единица за одговор при катастрофи;
- учество на меѓународни мисии;
- донесен план за дејствување;
- функционирање на оперативен центар;
- воспоставени билатерална соработка со националните друштва од балканските земји.

СЛАБИ СТРАНИ

- недоволна материјално - техничка опременост од ООЦК;
- недоволни финансиски средства за реализација на активностите.

МОЖНОСТИ

- привлекување на домашни донатори;
- привлекување на нови волонтери;
- формирање на ЕОК во ООЦК каде што нема;
- зголемување на соработката меѓу ООЦК на планот на ПДК;
- зајакнување на соработката со локалните органи.

ЗАКАНИ

- застареност на материјално -технички средства;
- одлив на обучен професионален и волонтерски кадар.

МИСИЈА

Црвениот крст на Република Македонија е хуманитарна, волонтерска организација која делува согласно со основните принципи на Меѓународното Движење на Црвениот крст и Црвената полумесечина, работејќи на планот на обезбедување на помош и услуги за ранливото население и промовирање на меѓународното хуманитарно право и хуманите вредности.

ВИЗИЈА

Нашето работење втемелено врз универзалните принципи, има моќ да го унапреди светот во кој живееме преку промовирање на мир и толеранција, ефикасна превенција, навремен одговор и соодветна поддршка на ранливото население.

ЦЕЛИ, АКТИВНОСТИ И ОЧЕКУВАЊА ПО ОБЛАСТИ

Подготвеност и дејствување при катастрофи

Стратешкиот план 2012 - 2016 на ЦКРМ за подготвеност и дејствување при катастрофи ја изразува решеноста на Црвениот крст на Република Македонија за насочување на приоритетните активности за справување со предизвици со кои ќе се соочува во следните пет години.

Во него се консолидирани остварените резултати од Стратегијата за подготвеност и дејствување при катастрофи на Црвен крст на Република Македонија 2008-2010, во кои како предмет на интерес се земени специфичните потреби на надградба на капацитетите на националното друштво, унапредување на старите и подготовкa на нови алатки - методологии за имплементација на активностите кои ќе бидат усогласени со државните субјекти преку воспоставените партнерски договори.

Развиената мрежа на општински организации на Црвен крст, професионалци и голем број на волонтери ни овозможува да ги согледуваме потребите на локалните заедници, ранливите состојби и капацитети кои ни се на располагање.

Постојаното надградување на дата базата, ни овозможува континуирано следење на потребите на нашите организации и заедниците во средините каде што делуваат, за зголемување на своите капацитети, како и подготвување на планови за подготвеност во случај на катастрофи, а и навремен одговор во случај на катастрофа, кое е дел од главната цел на програмот за подготвеност и дејствување во случај на катастрофи.

За да се подигне јавната свест во образовниот систем во државата, ЦКРМ, во соработка со Бирото за развој на образованието, Центарот за управување со кризи и Дирекцијата за заштита и спасување и понатаму ќе работи на подигање на јавната свест кај средношколската младина за заштита и самозаштита во случај на катастрофи.

Стратешка цел 1:

ПОДГOTVENOST I DEJSTVUVAЊE PРИ КАТАСТРОФИ И КРИЗНИ СОСТОЈБИ

Активности:

- ▶ Процена на ризици во заедниците;
- ▶ Формирање на тимови за проценка;
- ▶ Подигање на јавната свест за заштита и самозаштита во случај на катастрофи (природни катастрофи, катастрофи предизвикани од човек) во образовниот систем;

- ▶ Подигање на јавната свест за намалување на ризиците од климатски промени;
- ▶ Имплементација на систем за електронско учење за самозаштита и заштита во случај на катастрофи;
- ▶ Реорганизација на системот за дејствување во случај на катастрофи на националното друштво;
- ▶ Изработка на прирачник - упатство за тимовите за одговор при катастрофи;
- ▶ Обезбедување на клучни услуги (хуманитарна помош (стокови резерви));
- ▶ Промоција на хигиена - вода и санитација.

Стратешка цел 2:

ОПРАВУВАЊЕ ОД КАТАСТРОФИ

Активности:

- ▶ Психолошка поддршка за потребите на ранливото население;
- ▶ Логистичка поддршка во сместување на ранливото население;
- ▶ Семејни врски/служба барање).

Стратешка цел 3:

НАШИОТ СИСТЕМ ЗА МЕНАЦИРАЊЕ НА КАТАСТРОФИ

Активности:

- ▶ Партерски однос со владини невладини институции;
- ▶ Билатерална соработка/регионална соработка;
- ▶ Регионализација на активностите на планот за подготвеност и дејствување при катастрофи;
- ▶ Изработка на стандардни оперативни процедури за подготвеност дејствување при катастрофи;
- ▶ Имплементирање на единствен електронски систем за менаџирање со катастрофи;

Очекувани резултати

- Зголемени се капацитетите на националното друштво за рано препознавање, проценка на ризици во заедниците;
- Формирани се стручни тимови за проценка;
- Подигната е јавната свест за заштита и самозаштита во случај на катастрофи во образовниот систем;
- Подигната е јавната свест за намалување на ризиците од климатски промени;
- Подобрени се капацитетите за самозаштита и заштита во случај на катастрофи преку примена на електронски систем на едукација;
- Подобрен е системот за дејствување во случај на катастрофи на националното друштво;
- Изработен е прирачник - упатство за тимовите за одговор при катастрофи;
- Обезбедени се клучни услуги во случај на катастрофи (хуманитарна помош-стокови резерви),
- Зголемен е бројот и одржливоста на услугите наменети за најранливото население;
- Обезбедена е психолошка поддршка на ранливото население,
- Подигната е јавната свест во однос на хигиена - вода и санитација;
- Воспоставени се врски помеѓу разделени лица во случај на катастрофи;
- Унапредена е соработката со владини невладини институции;
- Зголемен придонес на Националното друштво во подобрување на билатерална соработка/регионална соработка;
- Спроведена е регионализација на активностите на планот за подготвеност и дејствување при катастрофи;
- Изработени се стандардни оперативни процедури за подготвеност и дејствување при катастрофи;
- Имплементиран е единствен електронски систем за менаџирање со катастрофи;
- Зголемен придонес на ЦКРМ во скупниот систем за менаџирање на катастрофи во државата.

СЛУЖБА ЗА БАРАЊЕ

Службата за барање е посебна служба организирана заради собирање на документација, податоци и информации и давање на известувања за жртви од војна, но и за други лица кои се раздвоени од своите семејства заради други вонредни состојби.

Меѓународниот Комитет на Црвен крст, врз основа на Првата Женевска Конвенција од 1864 година, ја организира првата Служба за барање во 1870 година. На територијата на нашата земја Службата за барање прв пат се појавила во време на Балканските војни, во 1912 година. Со правилата на меѓународното право поставени се темелите на Службата за барање додека со ратификација на Женевските конвенции, Република Македонија ја презема обврската да ја обавува функцијата на Службата за барање.

Посебно место во активностите на Црвен крст зазема Службата за барање. Оваа активност која ја презеде Владата на Република Македонија во 1993 година, со потпишување на нотификација за прифаќање на Женевските Конвенции од 1949 година и Дополнителни Протоколи од 1977 година, во 1994 година со Закон ја довери на Црвениот крст на Република Македонија.

Оваа доверба беше безброй пати на дело оправдана, со работа на волонтерите и вработените на Црвениот крст за време на бегалската криза од Босна и Херцеговина, Србија и Црна Гора (Косово) и со внатрешно раселените лица во воениот конфликт во Република Македонија. Целните групи кои се опфаќаат во програмата на службата за барање се: Општа популација; Волонтери и професионално вработени во Службата за барање; Претставници на владини институции.

Добросостојбата на човекот зависи во голема мера од неговата можност да биде во контакт со неговите најблиски или барем да добие информации за тоа што им се случило. Различните компоненти на Меѓународното Движење на Црвен крст и Црвена полумесечина со деценији прават исклучителни напори за воспоставување на семејни врски. Потенцирајќи го искуството и континуитетот на активностите на Службата за барање на Црвениот крст на Република Македонија, присутна е свест и волја за натамошен стратешки пристап и развивање на сопствениот капацитет и на партнеришки односи.

Стратешка цел:

**Црвениот крст на Република Македонија своите постојни капацитети на ниво на
Црвен крст на Република Македонија и на локално ниво ги насочува кон навремен
одговор на хуманитарните потреби на населението за воспоставување на семејни
врски.**

Активности:

- **Соработката со Меѓународниот Комитет на Црвен крст** е активност која ќе биде насочена кон поддршка за реализација на програмските и стратешки цели, и задржување на континуитет во делот на вклучување во активностите за санирање на последиците од природни катастрофи и воспоставување на нови процедури за работа на службата во услови кога се санираат последиците од природните катастрофи;
- **Организирање на работилници** за обука за освежување на знаењата на обучените волонтери и професионално вработените во ООЦК за работа во Службата за барање во Општинските организации на Црвен крст, со цел да се совладаат новите процедури на работа на службата во случај на природни катастрофи;
- **Градење на адекватен однос со Владата** и владини институции - министерства за остварувањето на информативните обврски во случај на потреба од воспоставување на семејни врски. Службата за барање во решавањето на случаите на исчезнати ќе има потреба од размена на информации со одредени министерства, заради навремено и успешно решавање на случаите;

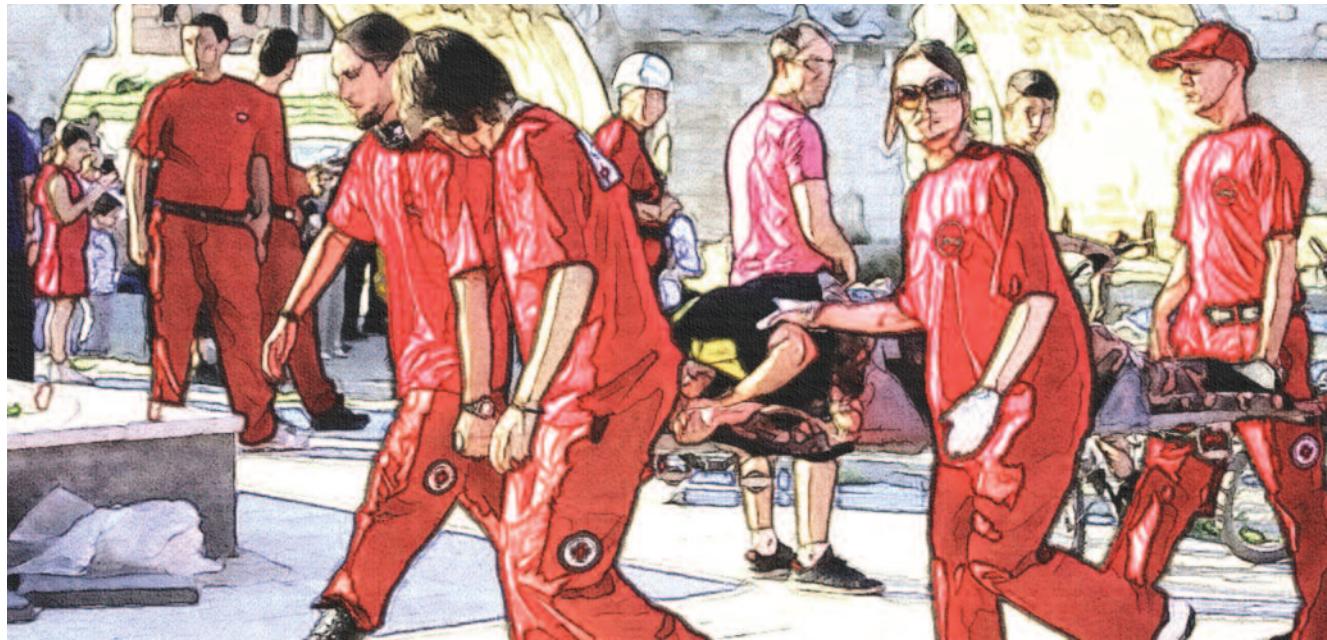

ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Надополнети се постојните капацитети на Службата за барање, за остварувањето на зацртаните програмски активности и понатамошен развој во добро подготвена и ефикасна Служба за барање.
- Остварени се позитивни релации со владините институции за решавање на конкретни случаи на исчезнати.

Мониторинг и евалуација

Мониторингот ќе се спроведува континуирано во текот на петгодишниот стратешки план со постојан процес на собирање и анализа на податоци за да се спореди успешноста на Стратешките приоритети, во однос на очекуваните резултати. Преку евалуацијата која систематски ќе се спроведува во петгодишниот план, ќе биде реална проценка на концептот, имплементацијата и резултатите од стратешкиот план преку која ќе се одредува релевантноста и исполнувањето на целите, ефикасноста, влијанието и издржаноста на Стратешкиот план.

 KRYQI I KUQ I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

PLANI STRATEGJIK PËR PËRGATITJE DHE VEPRIM NË RAST TË KATASTROFAVE

2012 – 2016

Shkup, Maj 2012

PËRMBAJTJA:

Hyrja.....	27
Analizë e jashtme.....	29
Analizë e brendshme.....	32
Analiza SWOT.....	37
Vizioni.....	38
Misioni.....	38
Programi për përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave.....	39
Qëllimi strategjik 1.....	39
Përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave.....	40
Qëllimi strategjik 2.....	40
Rimëkëmbje nga katastrofat	40
Qëllimi strategjik 3	40
Sistemi ynë për menaxhim me katastrofa.....	40
Rezultate të pritura.....	41
Shërbimi për kërkim	42
Qëllimi strategjik.....	42
Rezultate të pritura.....	44
Monitorin dhe evaluim.....	44

HYRJE

Katastrofa paraqet shkatërrim serioz të funksionimit të bashkësisë si rezultat i humbjeve të mëdha materiale apo të njerëzve dhe pamundësi të bashkësisë që të menaxhojë me këto sfida me resurset e veta personale. Gjatë katastrofës, e cila mund të jetë natyrore apo katastrofë e nxitur nga njeriu, apo në gjendje krize që ndodhin si rezultat i konflikteve të dhunshme të armatosura, qëllimi kryesor eshtë shpëtimi i jetës së njeriut, ulja e vuajtjes, dëmit, humbjeve dhe mbrojtje e përkrahje për popullatën e cila eshtë e goditur nga katastrofat. Obligimi ynë kryesor eshtë që të jemi mirë të përgatitur dhe në mënyrë efikase t'i përdorim të gjitha mjetet e resurset të cilat i kemi në diskonim që ta sigurojmë përkrahjen e duhur, sipas nevojave të ndryshme të meshkujve, grave dhe fëmijëve – gjithkund dhe çdoherë kur do të ketë nevojë.

Përgatitja dhe veprimi në rast të katastrofave eshtë një ndër lëmitë kyçë – primare të Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë. Kjo lëmi përfshin një mori masash dhe aktivitete preventive në sferën e përgatitjes, veprimit dhe rimëkëmbjes nga katastrofat.

Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë në vitet e kaluara në mënyrë intensive punoi në planin për përgatitje dhe veprim në rast të katastrofave. Vullnetarët dhe të punësuarit e Kryqit të Kuq me sukses u ballafaquan me kriyat e kapluan rajonin tonë (gjendje krize në Bosnje dhe Kosovë, konflikti i brendshëm në Republikën e Maqedonisë në vitin 2001, vërvshimet, zjarret, dëbora, epidemitë, temperaturat e larta enorme). Aktivitetet ishin të përkrahura nga ana e Federatës Ndërkombëtare të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe, nga ana e Programit për zhvillim të Kombeve të bashkuara (UNDP), nga ana e Komitetit Ndërkombëtar të Kryqit të Kuq (KNKK), Zyra e komisariatit të lartë për të ikurit e Kombeve të bashkuara (UNHCR) dhe nga ana e partnerëve dhe agjencive tjera. Aktivitetet e vullnetarëve dhe të punësuarve tanë ishin të vlerësuara pozitivisht nga të gjithë faktorët relevant të shtetit dhe jashtë vendit, që kontribuoi Kryqi i Kuq të bëhet pjesë e sistemit për menaxhim me kriza, mbrojtje dhe shpëtim. Një numër i madh i vullnetarëve dhe të punësuarve mbaruan kurse të specializuara në vend dhe jashtë vendit nga fusha e menaxhimit me katastrofa.

Në procesin e përpunimit të këtij dokumenti strategjik Kryqi i Kuq i RM-së i përcjell parimet e Lëvizjes së Kryqit të Kuq, qëllimet dhe detyrat programore në pajtueshmëri me dispozitat e Ligjit për Kryqin e Kuq të Republikës së Maqedonisë memorandumet për bashkëpunim me Qendrën për menaxhim me kriza të RM-së, Drejtoren për mbrojtje dhe shpëtim të RM-së dhe bashkëpunim me vetëgovernisjet lokale, si dhe procedurat standarde operative të sjellura nga ana e Federatës Ndërkombëtare të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe, Komiteti Ndërkombëtar i Kryqit të Kuq, UNHCR, Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë (KKRM), Strategjia e Federatës Ndërkombëtare të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe 2020.

Në kuadër të aktiviteteve programore të Kryqit të Kuq funksionon edhe shërbimi për kërkim i cili paraqet pjesë të rëndësishme nga tërësia e veprimit në kushte të katastrofave, konflikteve ushtarake nëpërmjet ndihmës së popullatës së mjeruar dhe lidhjes së personave të shpërngulur dhe të ndarë.

Kompetentet e Lëvizjes së Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe disa dekada orvaten për realizimin e lidhjeve familjare. Ky shërbim paraqet esencë në punën e Lëvizjes. Duke potencuar përvojën dhe vazhdimësinë e aktiviteteve të Shërbimit për kërkim të Kryqit të Kuq të Republikës së Maqedonisë, eshtë e pranishme vetëdija dhe vullneti për qasje dhe zhvillim të mëtutjeshëm strategjik të kapacitetit personal dhe marrëdhënieve partnerore. Shërbimi për kërkim eshtë shërbim i posaçëm i organizuar për grumbullimin e dokumentacionit, të

dhënave dhe informatave dhe dhënie të informatave për viktimat e luftës, por edhe për persona të tjerë të cilët janë të ndarë nga familjet e tyre për shkak të gjendjeve tjera të jashtëzakonshme. Shërbimi për kërkim si tërësi strukturore merr vendin e vet në përpunimin e këtij plani strategjik me qasje të planifikuar personale nëpërmjet paraqitjes së qëllimeve dhe aktiviteteve për periudhën strategjike vijuese. Qëllimet strategjike të planit të përgatitjes dhe veprimit në rast të katastrofave dhe shërbimit për kërkim do të drejtohen kah implementimi i Planit strategjik 2020 të KKRM-së.

ANALİZË E JASHTME

Fatkeqësitë/katastrofat kanë ndikim të madh mbi kushtet e jetës, aktiviteteve ekonomike, si dhe të mirave e shërbimet në vendin e goditur. Pasojat mund të janë afatgjate, bile edhe të rezultojnë me dëme të pakthyeshme mbi zhvillimin, strukturat ekonomike dhe sociale, si dhe mjedisit jetësor.

Pa dallim të asaj se në fakt fatkeqësitë a janë periodike apo i ka nxitur faktori njerëzor, pasojat e tyre dalin nga kombinimi i veprimit të njeriut dhe interaksionit me ciklet apo sistemet natyrore. Katastrofat ndodhin shpesh në botë, ndërsa në kohën më të re, numri dhe intensiteti i tyre rriten. Ato mund të sjellin edhe humbje të mëdha të njerëzve, drejtërsëdrejti apo në mënyrë indirekte (primare dhe sekondare) të godasin pjesë të madhe të popullatës dhe të nxisin dëme të mëdha mbi mjedisin jetësor, si dhe shkatërrime ekonomike dhe sociale me përmasa të mëdha.

Përvoja tregon se katastrofat më shumë nxisin dëme të rëndësishme dhe të pakthyeshme shoqërore në vendet e pazhvilluara dhe në vendet në zhvillim, ku më të vobektit dhe kategoritë më të mjeruara të popullatës e ndjejnë ndikimin më të madh. Nga ana tjetër, në botën e zhvilluar, gjatë viteve të ardhshme edhe një shkallë e madhe dhe e rëndësishme e mbrojtjes nga katastrofat për shkak të mjeteve dhe teknologjisë për sjelljen e masave efektive për preventivë, lehtësim dhe planifikim, si dhe plane për uljen e mjerueshmërisë. Prapë se prapë, edhe këto vende, dëmet u rritën si rezultat i koncentrimit më të madh dhe vlerës së aktiviteteve shoqërore.

Republika e Maqedonisë është e nënshtruar në katastrofa natyrore dhe katastrofa të nxitura nga vet njeriu siç janë tërmetet, vërsimet, zjarret në pyje, rrëshqitja e dheut, epidemitë etj. Disa nga katastrofat janë lokale dhe sezionale, përderisa të tjerat janë të rastit.

Në shfaqjen e vendit në katastrofë ndikon spektri i faktorëve fiziografik, gjeologjik, ekologjik dhe demografik. Faktorë kryesor janë kushtet natyrore, shtuarja e popullatës, rënia e zhvillimit ekonomik, ulja e vazhdueshme e prodhimit të përgjithshëm etj.

Republika e Maqedonisë duke pasur qëllimin që të arrijë kompatibilitet dhe interoperabilitet të plotë me sistemet e sigurisë kolektive, siç janë Aleanca Veri atlantike NATO, Bashkimi evropian (BE) dhe Kombet e bashkuara (KB), në vitet e kaluara, ndërmori masa dhe aktivitete konkrete të cilat janë të drejtuara kah ndërtimi i kapaciteteve institucionale për rezistim dhe ulje të rreziqeve nga fatkeqësitë dhe katastrofat. Këto masa ishin me karakter sistematik dhe nënkuqtojnë rregullim organizativ, juridik dhe institucional të kësaj problematike.

Për shkak të kësaj Republika e Maqedonisë zbaton sistem për menaxhim me kriza, funksionimi i së cilës është preventiva, paralajmërimi i hershëm dhe menaxhimi me të gjitha rreziqet të cilat mund ta rrezikojnë jetën dhe shëndetin e njeriut, të mirat materiale, kulturore dhe natyrore, si dhe sigurinë e përgjithshme të shtetit. Qëllimet e posaçme të këtij sistemi janë të drejtuara kah sigurimi në nivel të vazhdueshëm të konsultimeve dhe koordinimeve mes të gjitha subjekteve kompetente, sjelljen e vendimeve në nivel më të lartë, vlerësim të vazhdueshëm të rreziqeve, reagim në kohë, shfrytëzim efikas dhe adekuat të kapaciteteve dhe resurseve të cilat janë në dispozicion.

Baza fillestare për rregullim në këtë lëmi gjendet në Konceptin nacional për siguri dhe mbrojtje, ku janë të paraqitura qëndrimet dhe ku janë dhënë shqyrtimet strategjike për mënyrën e rregullimit të sistemit për menaxhim me kriza në Republikën e Maqedonisë. Arsyet themelore për shkak të së cilave drejtohet në rregullim të vetëm normativ të kësaj problematike kanë të bëjnë me:

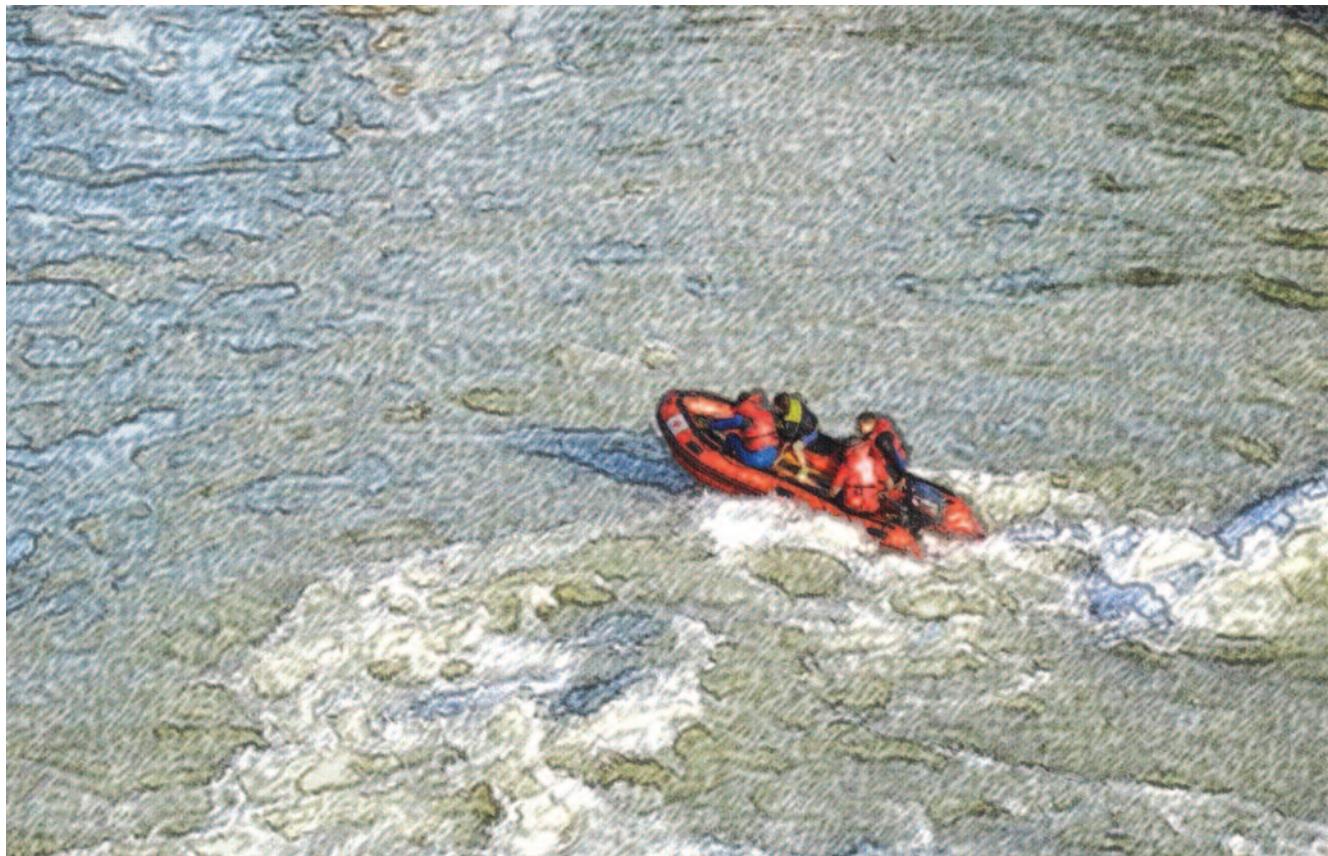
- ▶ Ekzistimin e llojillojshmërisë në rregullimin e kësaj materie me më shumë ligje dhe dispozita tjera dhe mosekzistimi i ligjit të posaçëm;
- ▶ Mosekzistimi i organit të posaçëm shtetëror funksion themelor i së cilit do të jetë trajtimi i kësaj problematike;
- ▶ Ekzistimi i qasjes resore në vlerësimin e gjendjeve dhe mungesa e vlerësimit të vetëm për të gjitha rreziqet;
- ▶ Përmirësimi i koordinimit dhe efikasitetit në përdorimin e resurseve të cilat angazhohen nga më shumë institucionë shtetëror;

Për shkak të rregullimit të plotë në këtë lëmi, zbatimi i sistemit institucional dhe arritja e standardizimit të duhur në zgjedhjet normative me vendet anëtare në NATO dhe BE, si dhe plotësimi i obligimeve nga "Korniza aksionare e konferencës të Hjogo, Kobe, Japoni (2005)" Republika e Maqedonisë në vitin 2005 solli Ligjin për menaxhim me kriza.

Me interes për këto Kahje është kreu 6 i Ligjit "Vlerësimi i sigurisë së Republikës së Maqedonisë", ku rregullohet mënyra e sjelljes së vendimeve, kahjeve dhe rekomandimeve në mënyrë të planifikuar, në kohë dhe të koordinuar për ndërmarrjen e masave të nevojshme, për të cilën përpunohet "Vlerësimi i rezikimit të sigurisë së Republikës nga verifikimi dhe vendosja". Rëndësi të posaçme ka nen 45 i këtij ligji i cili udhëzon në përpunimin e Metodologjisë së vlerësimit të rreziqeve. Gjithashtu, përpuni i këtyre kahjeve bazë të tyre kanë edhe në "Platformën nationale" të zbatuar pak më parë për uljen e rreziqeve nga fatkeqësítë dhe katastrofat, që del nga Korniza aksionare e konferencës nga Hjogo të vitit 2005.

- ▶ **Platforma nationale** zbatohet me bindje se ulja e rreziqeve nga fatkeqësítë dhe katastrofat paraqet prioritet nacional dhe lokal i cili qëndron në bazë të fortë institucionale. E njëta siguron mekanizma nationale për implementimin e Strategjisë nationale për uljen e fatkeqësive, ndërsa Republika e Maqedonisë i përforcon kapacitetet për kooperativitet multisektoral dhe qasja multi e rrezikshme në menaxhimin me rreziqe të ndryshme. Platforma nationale në kontekst të terminologjisë së strategjisë ndërkombëtare për uljen e fatkeqësive nënkuption mekanizëm nacional për koordinim dhe kahje politike për uljen e rreziqeve nga fatkeqësítë të cilat duhet të janë me karakter multisectoral dhe interdisciplinar, me kyçjen e sektorit publik, privat dhe civil, si dhe subjektet ndërkombëtare (duke kyçur agjencitë e specializuara të KB të përfaqësuara në nivel adekuat nacional).
- ▶ **Qendra për menaxhim me kriza** prapë nëpërmjet zbatimit të sistemit për menaxhim me kriza në Republikën e Maqedonisë ka funksion që t'i koordinojë forcat dhe resurset, t'i ndihmojë popullatës gjatë krizave eventuale të shpallura, duke filluar prej veprimtarisë preventive, paralajmërimit të hershëm, dhe deri tek menaxhimi me kriza. Sistemin për menaxhim me kriza e përbëjnë organet e drejtorisë shtetërore dhe organet e pushtetit shtetëror, armata, forcat për mbrojtje dhe shpëtim dhe organet e komunave e të qytetit të Shkupit. Në këtë sistem për menaxhim me kriza janë kyçur edhe ndërmarrjet publike, entet dhe shërbimet, shoqatat e qytetarëve, organizatat joqeveritare dhe humanitare dhe Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë.
- ▶ **Drejtoria për mbrojtje dhe shpëtim** si organ i pavarur i drejtorisë shtetërore përpunon: Plan dhe vlerësim për mbrojtje dhe shpëtim nga fatkeqësítë natyrore dhe fatkeqësi tjera, organizon dhe përgatit sistemin për mbrojtje dhe shpëtim dhe ekipet përgjigje të shpejtë, bën mobilizimin, siguron rezerva materiale, realizon trajnime dhe ushtrime, realizon bashkëpunim ndërkombëtar, përgatit mekanizmet e rreziqeve, etj.

bëtar, azhuron bazën e të dhënave, vërteton norma dhe standarde dhe kryen punë të vërtetuara me ligj.

Krizat paraqesin rrezik për të mirat, shëndetin, jetën e njeriut dhe të kafshëve, e të cilat kanë ndodhur si shkak i fatkeqësive natyrore dhe epidemive apo rreziqeve tjera, të cilat drejtpërsëdrejti rrezikojnë kushtetutën dhe sigurinë e Republikës së Maqedonisë. Nëpërmjet funksionimit të mirë të mekanizmave, koordinatave dhe bashkëpunimeve të lartpërmendura mes institucioneve relevante do të zbatohet sistem i mirë i funksionimit për preventivë, aktivitet i gatshëm në teren në rast të katastrofave, si dhe aftësi për uljen e pasojave nga fatkeqësitë katastrofë.

ANALİZË E BRENDSHME

Vendi, roli dhe detyrat e KKRM-së janë të përcaktuara me Ligjin për KKRM dhe Statutin e KKRM-së.

Detyrat e KKRM-së janë të përshkruara në nenin 19 të Ligjit për KKRM-së. Në pikën 14 dhe 15 të nenit 19 të këtij ligji KKRM-së është i obliguar të përgatisë ekipe për shpëtim në ujë dhe male.

Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë anëtarëson në më shumë organizata ndërkombëtare të cilat janë të autorizuara për kryerjen e edukimit nga fusha e mbrojtjes dhe shpëtimit në ujë, male dhe ndihmë mjekësore. Në Qendrën për Edukim dhe Trajnim të KKRM-së realizon edukim për mbrojtje dhe vetëmbrojtje me ndihmën e instruktorëve të licencuar nga vendi dhe të huaj, përderisa kandidatët marrin certifikata dhe legjitimacione të njohura.

Një numër i caktuar i vullnetarëve të trajnuar nga fusha e mbrojtjes dhe shpëtimit marrin pjesë në Njësinë republikane për përgjigje gjatë katastrofave dhe në ekipet për përgjigje gjatë katastrofave në 34 OKKK.

KKRM-së në planin për përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave, ndërtoi marrëdhëniet partnere me struktura përgjegjëse në nivel shtetëror dhe lokal, për shkak të zbatimit të mekanizmave efikase të koordinimit dhe menaxhimit me katastrofa në bazë të Rregullores ligjore.

Në drejtim të përmirësimit të bashkëpunimit dhe koordinimit në aktivitetet e KKRM-së nënshkroi Memorandum për bashkëpunim me Qendrën për menaxhi me kriza (QMK) dhe Drejtori në për Mbrotje dhe Shpëtim (DMSH), ndërsa në shtabet kryesore të këtyre Drejtiveve ka përfaqësues të KKRM-së.

KKRM-së realizon bashkëpunim të mirë dhe ka nënshkruar marrëveshje për bashkëpunim edhe me Ministrinë e mbrojtjes, Armatën e Republikës së Maqedonisë, Ministrinë për punë të brendshme, Ministrinë e shëndetësisë dhe me ministri tjera, me Byronë për zhvillimin e arsimit, Njësitë kundër zjarrit në RM-së dhe institucionet tjera.

Në periudhën e deritanishme, shoqata nacionale ka trajnuar mbi 400 persona për shpëtues në ujë, mbi pesëdhjetë shpëtues në male de rreth 10 persona për shpëtim nga subjektet speologjike dhe shembjeve.

KKRM-së për edukim më masovik të popullatës nga fusha e mbrojtjes dhe vetëmbrojtjes përgatit doracakë të ndryshëm qëllimor, broshura, pamflete dhe postere. KKRM-së si anëtar i Federatës Ndërkontinentare të shoqatave të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së kuqe realizon bashkëpunim me më shumë shoqata nacionale, e posaçërisht me Kryqin e Kuq të Austrisë, Kryqin e Kuq të Gjermanisë dhe shoqatat nacionale të Kryqit të Kuq nga të gjitha vendet ballkanike, përderisa me disa ka nënshkruar edhe memorandume për bashkëpunim nga fusha e mbrojtjes dhe shpëtimit (Bosnja dhe Hercegovina, Republika e Bullgarisë etj). Ky bashkëpunim ndërkontinentar KKRM-së i mundëson të kryejë edukimin e një numri të caktuar të vullnetarëve dhe të punësuarve jashtë vendit.

Në KKRM-së funksionon edhe qendra operative e Kryqit të Kuq, e cila i koordinon aktivitetet e planit t përgatitjes dhe veprimit gjatë katastrofave dhe bashkëpunon me Drejtoren për mbrojtje dhe shpëtim dhe Qendrën për menaxhim me kriza të cilat si institucione shtetërore janë bartës të aktiviteteve.

KKRM-së realizon komunikim dhe bashkëpunim të rregullt me shoqatat nacionale të Kryqit të Kuq dhe OJQ në rajon e më gjerë, me Zonën evropiane të Federatës Ndërkontinentare të shoqatave të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe me seli në Budapest, si dhe me Komitetin ndërkontinentar të Kryqit të Kuq me qëllim që të koordinohen dhe realizohen aktivitetet për përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave përkrahjen e popullatës së mjeruar.

Duke parë gjendjet në shtet, si dhe dukurinë e shpeshtë të katastrofave me intensitet të ndryshëm vazhdimesh i përforcon resurset materialo – teknike.

AKTIVITETET E KKRM-së PËR PËRGATITJE DHE VEPRIM GJATË KATASTROFAVE

- Vlerësim i rreziqeve nga katastrofat e mundshme (në bashkëpunim me institucione shtetërore);
- Vlerësim i mjerueshmërisë së bashkësive;
- Vlerësimi i kapaciteteve;
- Përpunimi i planeve për edukim;
- Përpunim i planeve për veprim në rast të katastrofave;
- Përpunim i materialeve informative për mbrojtje dhe vetëmbrojtje në rast të katastrofave;
- Fushata mediale për ngritjen e vetëdijes publike për përgatitje dhe mbrojtje nga katastrofat;
- Trajnim i Njësisë nacionale për përgjigje gjatë katastrofave të KKRM-së dhe ekipeve në Organizatat komunale të KKRM-së (OKKK);
- Aktivizim i Njësisë nacionale për përgjigje gjatë katastrofave dhe ekipet e OKKK. (ekipe për: logistikë, ndihmë të parë, ujë dhe sanim, ndërtim të kampeve, përkrahje psikologjike, shërbim për kërkim dhe evidentim, shpëtim nga shembjet etj);
- Organizim të njësive për përgjigje gjatë katastrofave dhe udhëzim të misioneve ndërkontinentare;
- Bashkëpunim me organe shtetërore dhe OJQ në vend dhe jashtë vendit;
- Organizim për grumbullimin, ndarjen dhe distribuimin e ndihmës humanitare;
- Azhurimi i bazës për të dhëna përrreziqe dhe kapacitete të mundshme;
- Organizim të seminareve, kurseve, trajnimeve dhe ushtrimeve nga fusha e katastrofave në nivel të RM-së;
- Përpunim i planit për veprim në rast të katastrofave;

- Menaxhim me kampe;
- Vlerësim në teren të kapluar nga katastrofa;
- Monitorim të aktiviteteve në teren;
- Trajnim për ngritje dhe menaxhim me kamp lagje (sipas programit të Federatës Ndërkombejtare të shoqatave të KK dhe GJHK);
- Trajnim për koordinim dhe komunikim në gjendje krize;
- Trajnim për monitorim dhe evaluim në gjendje krize;
- Trajnim i kolektivit në sistemin arsimor përpunimin e planeve për veprim në rast të katastrofave dhe implementimi i tyre;
- Trajnim i popullatës së gjerë përrreziqet nga ndryshimet klimatike;
- Aktivitete të përbashkëta simulative dhe në teren me institucionet dhe agjencin qeveritare.

UJË DHE SANIM

- ▶ Edukim i vullnetarëve dhe trajnim i instruktorëve për punë me stacionin për pastrimin e ujit;
- ▶ Edukim për promovimin e higjiënës;
- ▶ Edukim i vullnetarëve për përkrahje teknike gjatë sanimit;
- ▶ Renovim i mjeteve materialo – teknike;
- ▶ Vlerësim në teren për nevojat e ujit për pije;
- ▶ Dhënia e materialit informativ edukativ.

KURSE

- ▶ Kurse për vlerësim të mjerueshmërisë dhe kapaciteteve;
- ▶ Kurse për vlerësues, para dhe pas katastrofave (Federata Ndërkombejtare e shoqatave të Kryqit të Kuq dhe Gjysmëhënës së Kuqe);
- ▶ Kurse – gjashtë hapa për menaxhim me katastrofa dhe ndihmë ndërkombejtare për shoqata nationale;
- ▶ Kurse për zbatim të minimum standardeve për nevojat e popullatës së mjeruar (SFERA);

BASHKËPUNIM NDËRKOMBËTAR

- ▶ Këmbim i përvojave dhe praktikave me Komitetin Ndërkombejtare të Kryqit të Kuq, me Federatën Ndërkombejtare të shoqatave të KK dhe GJHK dhe shoqatat nationale;
- ▶ Përgatitje e apeleve për ndihmë humanitare;
- ▶ Pjesëmarrje në punëtori ndërkombejtare për trajnim gjatë katastrofave;
- ▶ Pjesëmarrje në misione ndërkombejtare humanitare;
- ▶ Nënshkrim të marrëveshjeve bilaterale për bashkëpunim.

Në kuadër të funksionimit të deritanishëm shumëvjeçar në planin e përgatitjes dhe veprimit gjatë katastrofave, janë arritur shumë rezultate gjatë realizimit të aktiviteteve të planifikuara në planifikimet vjetore strategjike dhe programore. Evaluimi i zbatuar i realizimit të Planit strategjik për përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave 2008 – 2010 tregoi se janë realizuar një numër i madh i aktiviteteve të rëndësishme dedikuar përmirësimin e kapaciteteve të shoqatës nationale:

- ▶ Është siguruar softuer Global maper i cili përmban hartë digitale 3D të Republikës së Maqedonisë ku karakterizohen të gjitha rreziqet dhe hapet bazë e të dhënave për secilin rrezik dhe është bërë edhe prezantimi i softuerit në Drejtorinë për mbrojtje dhe shpëtim. Në vitin 2010 është zbatuar edukim she instalim i softuerit në të gjitha njësitë rjonale të Drejtorisë për mbrojtje dhe shpëtim.
- ▶ Janë përpunuar, botuar dhe shpërndarë 54 harta për: fatkeqësi dhe rreziqe nga katastrofat dhe harta fiziko – gjeografike për mikrorajonet Veles, Strumicë dhe Kërçovë, si dhe për komunat: Veles, Çashkë, Gradsko, Strumicë, Vasilevë, Bosillovë, Novo Sellë, Kërçovë, Vraneshticë, Oslloej, Zajaz dhe Drugovë.

- ▶ Janë nëshkruar Memorandume për bashkëpunim me Kryqin e Kuq (Turqi, Bullgari, Bosnie dhe Hercegovinë, Serbi);
- ▶ Në vitin 2010, në organizim të Kryqit të Kuq u organizuan 3 punëtori pilot për "Procedura standarde operative" në Shkup, Ohër dhe Prilep ku morrën pjesë subjektet të cilat janë pjesë e sistemit për menaxhim me kriza, mbrojtje dhe shpëtim.
- ▶ KKRM-së morri pjesë në ushtrimet ndërkombëtare simuluese të organzuara nga ana e QMK, DMSH dhe MM, si pjesë e sistemit për menaxhim me kriza, mbrojtje dhe shpëtim.
- ▶ Në vitin 2009 në mikrorajonet Strumicë, Veles dhe Kërçovë në përpunim me planet e përpunuara për mbrojtje dhe shpëtim nga fatkeqësi dhe katastrofa për institucionet arsimore, u përgatiten skenare për evakuim të nxënësve dhe personelit në rast të fatkeqësive dhe katastrofave dhe u mbajtën trajnime – aktivitete ku morrën pjesë të gjitha subjektet të cilat janë pjesë e sistemit për menaxhim me kriza. U përmirësua komunikimi dhe koordinimi me institucionet lokale dhenështë ngritur vetëdija e nxënësve dhe personelit për mbrojtje dhe vetëmbrojtje.
- ▶ Në vitin 2010 mikrorajonet Ohër dhe Strugë u përpunuan plane për mbrojtje dhe shpëtim nga fatkeqësi dhe katastrofa për institucionet arsimore, janë përpunuar skenarë për evakuimin e nxënësve dhe personelit në rast të fatkeqësive dhe katastrofave dhe u realizuan aktivitete trajnuese ku morën pjesë të gjitha subjektet;
- ▶ Është përmirësuar komunikimi dhe koordinimi me institucionet lokale dhe është ngritur vetëdija e nxënësve dhe personelit për mbrojtje dhe vetëmbrojtje.
- ▶ Në bashkëpunim me KK të qytetit të Shkupit janë aftësuar 10 trajnues për edukim për ngritjen e vetëdijes publike në sistemin arsimor.
- ▶ Janë përgatitur dhe shpërndarë pamflete me përbajtje për mbrojtje në rast të tërmeteve, zjarreve dhe valët e nxehta.
- ▶ Janë realizuar aktivitete për mbrojtje nga ndryshimet klimatike nëpërmjet ligjëratave edukative, ndërsa në periudhat verore me temperaturë e rasteve të larta u ndërmorën masa operative për mbrojtjen e qytetarëve.
- ▶ Nga ana e konsultuesve profesional u përgatit kus me 80 pyetje dhe 250 përgjigje nga fusha e ndihmës së parë, katastrofave dhe shëndetësisë. Është përpunuar internet aplikim në gjuhën maqedonishte nga ana e firmës për teknologji informatike për edukim elektronik ku janë futur të gjitha pyetjet dhe përgjigjet.

Aktivitetet e parapara në Strategjinë 2008 – 2010 janë realizuar dhe dhanë kontribut të posaçëm në realizimin e misionit të KKRM-së në sferën e përgatitjes dhe veprimit gjatë katastrofave dhe mundësuan organizimi të merr vend të posaçëm në sistemin për menaxhim me kriza, mbrojtje dhe shpëtim. KKRM-së me kompetencat dhe kapacitetet është korporuar në Procedurat standarde oprative të DMSH dhe QMK, ku është definuar roli i KKRM-së në rast të fatkeqësive dhe katastrofave.

Aktivitetet programore dhe projektuese të KKRM-së të realizuara në periudhën 2008 – 2010 në planin e katastrofave, do të jepin kontribut dhe do të janë pjesë në planin strategjik të KKRM-së për përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave për vitin 2012 – 2016.

Analiza SWOT

ANËT E FORTA

- Struktura e mirë;
- Kuadër i trajnuar profesional dhe vullnetar;
- Kushte të mira për punë;
- Pajisje materialo – teknike të qendrës;
- Bashkëpunim i mirë me organet shtetërore dhe lokale;
- Bazë e të dhënave;
- Njësi operative për përgjigje gjatë katastrofave;
- Pjesëmarrje në misione;
- Plan i sjellur për veprim;
- Funksionim i qendrës operative;
- Bashkëpunim bilateral me shoqatat nacionale të vendeve bal-ikanike.

ANËT E DOBËTA

- Pajisje e pamjaftueshme materialo – teknike nga OKKK;
- Mjete të pamjaftueshme financiare për realizimin e aktiviteteve;

MUNDËSI

- Tërheqja e donatorëve vendor;
- Tërheqje të vullnetarëve të rinj;
- Formimi i EOK në OKKK ku nuk ka;
- Rritja e bashkëpunimit mes OKKK në planin e PDK;
- Përforcim i bashkëpunimit me organet lokale

KËRCËNIME

- Vjetrim i mjeteve materialo – teknike;
- Shpërndarje e kuadrit profesional dhe vullnetar të trajnuar.

VIZIONI

Puna jonë e bazuar në parimet universale, ka forcë ta përparojë botën ku jetojmë nëpërmjet promovimit të paqes dhe tolerancës, preventivës efikase, përgjigje në kohë dhe përkrahje adekuate të popullatës së mjeruar.

MISIONI

Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë është organizatë humanitare dhe vullnetare e cila vepron në pajtueshmëri me parimet themelore të Lëvizjes Ndërkombëtare të KK dhe GJHK, duke punuar në planin e sigurimit të ndihmës dhe shërbimeve për popullatën e mjeruar dhe promovimin e të drejtës ndërkombëtare humanitare dhe vlerave humane.

QËLLIME, AKTIVITETE DHE PRITJE

Përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave

Plani strategjik 2012 – 2016 i KKRM-së për përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave e pasqyron vendosjen e KKRM-së për drejtimin e aktiviteteve prioritare për menaxhim me sfida me të cilat do të ballafaqohet në pesë vitet e fundit.

Në të janë konsoliduar rezultatet e realizuara nga Strategjia për përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave të KKRM-së 2008- 2010, ku si lëndë e interesit janë marrë nevojat specifiket mbindërtimit të kapaciteteve të shoqatave nacionale, përparim të mjeteve vjetra dhe përgatitje të të rejave – metodologji për implementimin e aktiviteteve të cilat do të janë në përputhje me subjektet shtetërore nëpërmjet marrëveshjeve të realizuara partnere.

Rrjeti i zhvilluar i organizatave komunale të Kryqit të Kuq, profesionistë dhe një numër i madh i vullnetarëve na mundëson ti ndajmë nevojat e bashkësive lokale, gjendjet dhe kapacitetet e mjerueshme të cilat i kemi në diskonim.

Mbindërtimi i vazhdueshëm i data bazës, na mundëson përcjellje të vazhdueshme të nevojave të organizatave dhe bashkësive tona në mjeshterit ku veprojnë, përritjen e kapaciteteve të veta, si dhe përgatitje të planeve për përgatitje në rast të katastrofave, por edhe përgjigje në kohë në rast të katastrofave, që është pjesë e qëllimit kryesor i programit për përgatitje dhe veprim në rast të katastrofave.

Që të ngritet vetëdija publike në sistemin arsimor në shtet, KKRM-së, në bashkëpunim me Byronë për zhvillimin e arsimit, Qendrën për menaxhim me kriza dhe Drejtoretinë për mbrojtje dhe shpëtim edhe më tej do të punojë në ngritjen e vetëdijes publike tek rinia e shkollave të mesme për mbrojtje dhe vetëmbrojtje në rast të katastrofave.

Qëllimi strategjik 1:

PËRGATITJE DHE VEPRIM GJATË KATASTROFAVE DHE GJENDJEVE NË KRIZË

Aktivitete:

- ▶ Vlerësim të rreziqeve në bashkësitet;
- ▶ Formim të ekipeve për vlerësim;
- ▶ Ngritje e vetëdijes publike për mbrojtje dhe vetëmbrojtje në rast të katastrofave (katastrofa natyrore, katastrofa të nxitura nga vet njeriu) në sistemin arsimor;

- ▶ Ngritje e vetëdijes publike për uljen e rreziqeve nga ndryshimet klimatike;
- ▶ Implementimi i sistemit për mësim elektronik për vetëmbrojtje dhe mbrojtje në rast të katastrofave;
- ▶ Riorganizim të sistemit për veprim në rast të katastrofave të shoqatës nationale;
- ▶ Përpunim i doracakut – udhëzues për ekipet përgjigje gjatë katastrofave;
- ▶ Sigurim të shërbimeve kyçe (ndihmë humanitare (rezerva mallrash));
- ▶ Promovim i higjenës – ujë dhe sanim.

Qëllimi strategjik 2:

RIMËKËMBJE NGA KATASTROFAT

Aktivitete:

- ▶ Përkrahje psikologjike për nevojat e popullatës së mjeruar;
- ▶ Përkrahje logjistike në vendosjen e popullatës së mjeruar;
- ▶ Lidhje familjare/shërbimi për kërkim.

Qëllimi strategjik 3:

SISTEMI YNË PËR MENAXHIM ME KATASTROFA

Aktivitete:

- ▶ Marrëdhënie partnerore me institucione qeveritare dhe joqeveritare;
- ▶ Bashkëpunim bilateral / bashkëpunim rajonal;
- ▶ Regionalizimi i aktiviteteve në planin për përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave;
- ▶ Përpunim të procedurave standarde operative për përgatitje, veprim gjatë katastrofave;
- ▶ Implementim i sistemit të vetëm elektronik për menaxhim me katastrofa.

Rezultate të pritura

- Janë rritur kapacitetet e shoqatës nationale për njëhje të hershme, vlerësim të rreziqeve në bashkësi;
  - Janë formuar ekipe profesionale për vlerësim;
  - Është ngritur vetëdija publike për mbrojtje dhe vetëmbrojtje në rast të katastrofave në sistemin arsimor;
  - Është ngritur vetëdija publike për uljen e rreziqeve nga ndryshimet klimatike;
  - Janë përmirësuar kapacitetet për mbrojtje dhe vetëmbrojtje në rast të katastrofave nëpërmjet zbatimit të sistemit elektronik për edukim;
  - Është përmirësuar numri dhe mbajtja e shërbimeve dedikuar për popullatën më të mjeruar;
  - Është siguruar përkrahje psikologjike e popullatës së mjeruar;
  - Është ngritur vetëdija publike në bazë të higjienës – ujë dhe sanim;
  - Janë realizuar lidhje mes personave të ndarë në raste të katastrofave;
  - Është përparuar bashkëpunimi me institucione qeveritare dhe joqeveritare;
  - Interes i rritur i Shoqatës nationale në përmirësimin e bashkëpunimit bilateral / bashkëpunim rajonal.
  - Është zbatuar regjinalizim i aktiviteteve në planin për përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave;
  - Janë përpunuuar procedura standarde operative për përgatitje dhe veprim gjatë katastrofave;
  - Është implementuar sistemi i vetëm elektronik për menaxhim me katastrofa;
  - Kontribut i rritur i KKRM-së në sistemin e përgjithshëm për menaxhim me katastrofa në shtet.
-
- -
  -

SHËRBIMI PËR KËRKIM

Shërbimi për kërkim është shërbim i posaçëm i organizuar për grumbullimin e dokumentacionit, të dhënave dhe informatave dhe dhënien e informatave për viktimat e luftës, por edhe për persona tjerë të cilët janë ndarë nga familjet e tyre për shkak të gjendjeve të jashtëzakonshme.

Komiteti Ndërkombëtar i KK, në bazë të Konventës së Parë të Gjenevës të vitit 1864, e organizoi Shërbimin e parë për kërkim në vitin 1870. Në territorin e vendit tonë Shërbimi për kërkim për herë të parë u paraqit gjatë luftërave ballkanike, në vitin 1912. Me rregullat e të drejtave ndërkombëtare janë ngritur themelet e Shërbimit për kërkim përdherisa me ratifikimin e Konventave të Gjenevës, Republika e Maqedonisë e ndërmori obligimin që ta marrë funksionin e Shërbimit për kërkim.

Vend të posaçëm në aktivitetet e Kryqit të Kuq merr Shërbimi për kërkim. Këtë aktivitet të cilin e ndërmori Qeveria e Republikës së Maqedonisë në vitin 1993, me nënshkrimin e notifikimit për pranimin e Konventave të Gjenevës të vitit 1949 dhe Protokole plotësuese prej vitit 1977, në vitin 1994 me Ligj ia besoi Kryqit tl Kuq të Republikës së Maqedonisë.

Ky besim ishte shumë herë i arsyetur në vepër, me punën e vullnetarëve dhe të punësuarve të Kryqit të Kuq gjatë krizës së të ikurve nga Bosnja dhe Hercegovina, Serbia dhe Mali i Zi (Kosovë) dhe me personat e brendshëm të shpërndarur në konfliktin e armatosur në Republikën e Maqedonisë. Grupet qëllimore të cilët përfshihen në programin e shërbimit për kërkim janë: Popullata e përgjithshme, Vullnetarë dhe profesionistë të punësuar në Shërbimin për kërkim; Përfaqësues të institucioneve qeveritare.

Mirëqenia e njeriut varet në masë të madhe nga mundësia e tij që të jetë në kontakt me të afërmit e tij apo së paku të merr informata për atë se çka u ka ndodhur. Komponentet e ndryshme të Lëvizjes Ndërkombëtare të KK dhe GJHK me dekada bëjnë orvatje të jashtëzakonshme për realizimin e lidhjeve familjare. Duke potencuar përvojën dhe vazhdimësinë e aktiviteteve të Shërbimit për kërkim të Kryqit të Kuq të RM-së, e pranishme është vetëdija dhe vullneti për qasje të mëtutjeshme strategjike dhe zhvillim të kapacitetit personal dhe të marrëdhënieve partnerore.

Qëllimi strategjik:

Kryqi i Kuq i Republikës së Maqedonisë kapacetetet e veta ekzistuese në nivel të Kryqit të Kuq të RM-së edhe në nivel lokal i drejton kah përgjigja në kohë e nevojave humanitare të popullatës për realizimin e lidhjeve familjare.

Aktivitete

- **Bashkëpunimi me Komitetin Ndërkombëtar të Kryqit të Kuq** është aktivitet i cili do të jetë i drejtuar kah përkrahja e realizimit të qëllimeve programore dhe strategjike, dhe mbajtja e vazhdimësisë në pjesën e kryesës së aktivitetet për sanimin e pasojave nga katastrofat natyrore dhe realizimi i procedurave të reja për punë në shërbimin në kushte kur sanojen pasojat nga katastrofat natyrore;
- **Organizim i punëtorive për trajnim** përfreskimin e diturive të vullnetarëve dhe të punësuarve profesional të trajnuar në OKKK për punë në Shërbimin për kërkim në OKKK, me qëllim që të mbizotërohen procedurat e reja të punës në shërbimin në rast të katastrofave natyrore;
- **Ndërtimi i marrëdhënieve adekuate me Qeverinë** dhe institucionet qeveritare – ministritë për realizimin e obligimeve informative në rast nevoja nga realizimi i lidhjeve familjare. Shërbimi për kërkim në zgjedhjen e rasteve të të humburve do të ketë nevojë nga këmbimi i informacioneve me ministri të caktuar, për shkak të zgjedhjeve së problemeve në kohë dhe me suskes.

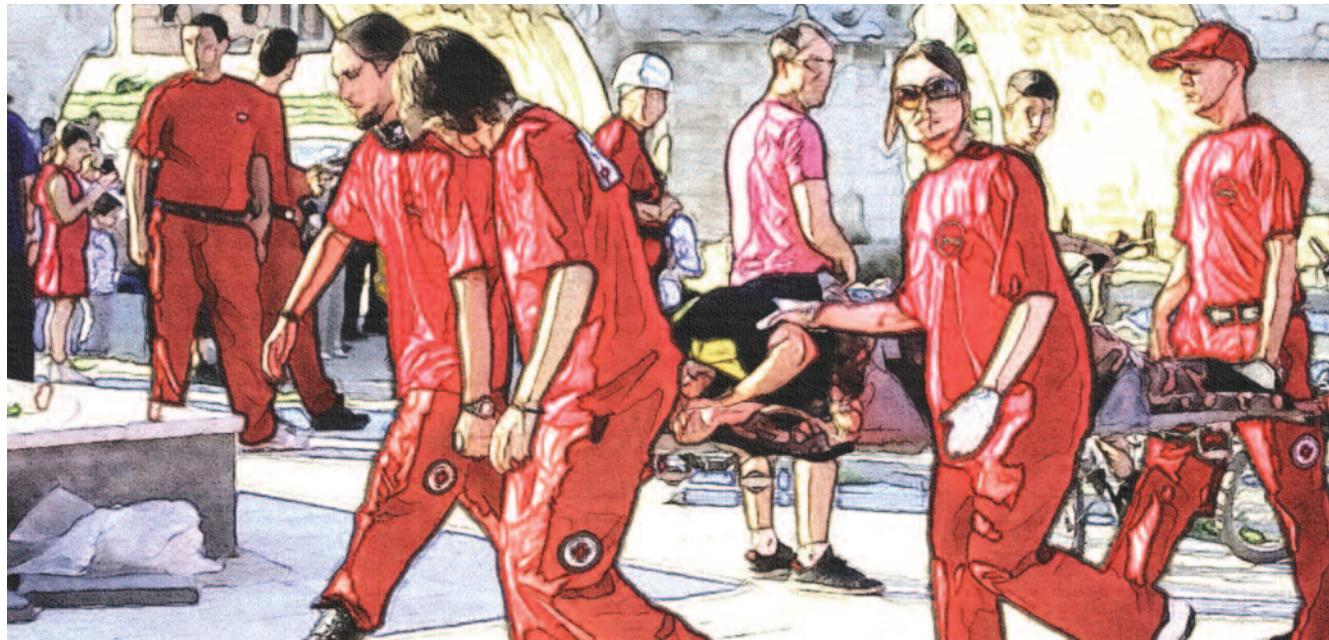

REZULTATE TË PRITURA

- Anë plotësuar kapacitetet ekzistuese të Shërbimit për kërkim, për realizimin e aktivitetave programore të planifikuara dhe zhvillimit të mëtutjeshëm në Shërbimin për kërkim të përgatitur mirë dhe efikas;
- Janë realizuar relacione pozitive me institucionet qeveritare për zgjedhjen e rasteve konkrete të të humburve.

Monitorim dhe evaluim

Monitorimi do të zbatohet vazhdimesht gjatë planit pesëvjeçar strategjik me proces të vazhdueshëm të grumbullimit dhe analizimit të të dhënave që të krahasohet suksesi i prioriteteve strategjike, në bazë të rezultateve të pritura. Nëpërmjet evaluimit i cili në mënyrë sistematike do të zbatohet në planin pesëvjeçar, do të jetë vlerësim real i konceptit, implemtimit dhe rezultateve të planit strategjik nëpërmjet së cilisë do të përcaktohet mënya relevante dhe plotësimi i kapaciteteve, efikasiteti, ndikimi dhe qëndrueshmëria e Planit strategjik.

STRATEGIC PLAN FOR DISASTER PREPAREDNESS AND RESPONSE

2012-2016

Skopje, May 2012

CONTENTS

Introduction.....	49
External Analysis	51
Internal Analysis	54
SWOT Analysis	59
Vision Statement	60
Mission Statement	60
Disaster Preparedness and Response Programme.....	61
Strategic aim 1.....	61
Preparing and responding to disasters and crises	61
Strategic aim 2	62
Recovering from Disaster and Crisis	62
Strategic aim 3.....	62
Our Disaster Management System.....	62
Expected Results.....	63
Tracing Service	64
Strategic aim	64
Expected Results.....	66
Monitoring and Evaluation.....	66

INTRODUCTION

A disaster is a serious disruption of the functioning of a community through widespread losses and disruption that exceed the capacities of the communities to cope using their own resources. The disaster may be natural or man made or crisis caused by armed conflicts. The basic objective of our work in such situations is saving lives, reducing suffering, and protecting of the affected population. Our primary goal is to be well prepared and to use all effective means and resources to provide the required support, according to the different needs of the men, women and children – wherever and whenever needed.

Disaster preparedness and response is one of the key priority areas of Macedonian Red Cross. This area covers numerous preventive measures and activities in the area disaster preparedness, disaster response and disaster recovery.

In the past period, Macedonian Red Cross intensively worked in the area of disaster preparedness and response. The volunteers and staff of Macedonian Red Cross successfully coped with the crises in the region (Bosnian and Kosovo crisis, the internal conflict in the Republic of Macedonia in 2001, floods, fires, heavy snowfalls, epidemics, and heat waves).

The activities were supported by the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, the United Nations Development Program (UNDP), the International Committee of the Red Cross (ICRC), the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) and other partners and agencies. The activities of our volunteers and staff were positively evaluated by all relevant factors in the state and abroad, which contributed Macedonian Red Cross to become part of the crisis management system for protection and rescue. Number of volunteers and staff completed specialized courses on disaster management organized in the country and abroad.

In the process of development of this strategic document Macedonian Red Cross was guided by the fundamental principles of the International Red Cross and Red Crescent Movement, the programme tasks and objectives which arose from the Macedonian Red Cross Law, the memorandums of understanding signed with the Crisis Management Centre, Protection and Rescue Directorate and the cooperation with the local self-government, as well as the standard operative procedures adopted by the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, International Committee of the Red Cross, UNHCR, Macedonian Red Cross (MRC), Strategy 2020 of the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies.

In frames of the programme activities Macedonian Red Cross has tracing service which very important segment in the times of disaster, emergency situations, and conflicts since it enables restoring family links and reunification of separated families. The components of the International Red Cross and Red Crescent Movement for decades make efforts for reunification of separated family members. This service is essential in the overall efforts of the Movement to assist the most vulnerable. Macedonian Red Cross regularly develops and implements numerous activities in the area of tracing service as one of its strategic priorities. The tracing service is separate service organized for collection of documents, data and information and preparation of reports for victims of war, as well as for other persons separated from their families due to emergency situations. The tracing service is presented as separate structure in this strategic plan with its own approach,

aims and activities for the forthcoming period of this strategic plan.

The strategic aims in the area of disaster preparedness and response and tracing service are in compliance with the overall aims of the Strategic Plan of Macedonian Red Cross 2020.

EXTERNAL ANALYSIS

Accidents / disasters have major impact on the life, economic activities, and livelihood of the people and the services in the affected country. The consequences may be long-lasting, and can even result with irreversible damage on the development, the economic and social structures and the environment.

Regardless if the hazards are natural or man made, the consequences come as a result of combination of actions of people and the interaction with the natural cycles or systems. Disasters frequently occur in the world and their frequency and intensity are increasing. They can lead to loss of human lives, and can directly or indirectly (primary or secondary) affect large number of the population and can cause significant damage on the environment, and economic and social disturbance.

The experiences show that disasters cause important social and irreversible damage in the undeveloped and developing countries, whereas the poorest and most vulnerable categories of population categories feel the biggest consequences. On the other hand, in the developed countries, in the course of the years, significant level of protection from disasters has been achieved due to the available assets and technology for introduction of effective measures for prevention, mitigation and planning, as well schemes for harm reduction. However, even in these countries the damage is significantly bigger as a result of large concentration of people and social activities in urban locations. Republic of Macedonia is prone to natural and man made disasters such as earthquakes, floods, fires, landslides, epidemics, etc. Some of the disasters are local and seasonal, while others are accidental and wide spread.

Numerous factors affect the potential risks from disaster on the country such as physiographic, geological, ecologic and demographic factors. The main factors that contribute for increasing the possibility for appearance of disasters are the natural conditions, growth of the population, lack of economic development, constant falling of the national product, etc.

In the past years, the efforts of the Republic of Macedonia to accomplish full compatibility and interoperability with the collective security systems, such as North Atlantic Alliance (NATO), European Union (EU) and the United Nations (UN), resulted with numerous concrete measures and activities targeted towards building the institutional capacities for resilience and risk reduction from disasters and hazards. These measures were of systematic character in the area of organizational, legal and institutional restructuring.

As a result of this, the Republic of Macedonia established system for crisis management, which is aimed to facilitate the prevention efforts, early warning system and coping with all risks and hazards that may affect the life and health of the people, material, cultural and natural potentials, as well as the overall safety of the state. The objectives of this system are targeted towards securing regular consultation and coordination among all responsible authorities, adoption of decisions on highest level, regular assessment of risks and hazards, timely response, efficient and appropriate utilization of the available capacities and resources.

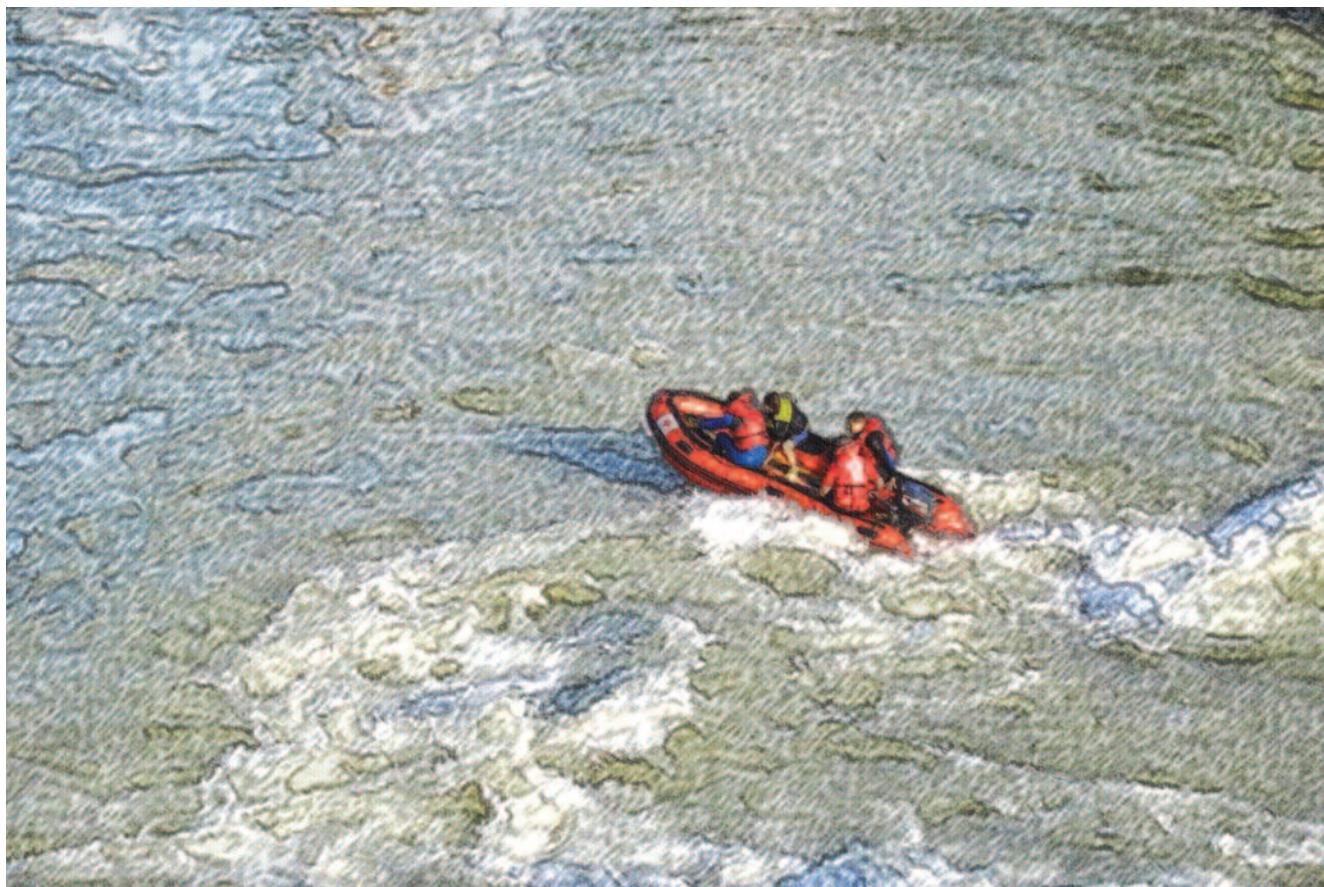
The base for undertaking initiatives arises from the national concept for safety and defense, which presents the concepts and the strategic directions in terms of the functioning of the crisis management system in the Republic of Macedonia. The basic reasons which for establishment of uniform norms in this area are linked with the following issues:

- ▶ Existence of different regulation on this issue, that is different laws and regulations and lack of existence of one separate law;
- ▶ Lack of separate state organ primarily obliged to treat issues in this area;
- ▶ Existence of resource approach in assessment of the conditions and lack of uniform assessment of all risks and hazards;
- ▶ Improvement of the coordination and efficiency in utilization of resources by different state institutions;

For purpose of development of regulation in this area, and establishment of institutional system and accomplishment of appropriate normative standards in compliance with the NATO and EU countries, and fulfillment of the obligations that come from the "Framework Action from the conference held in Hjogo, Kobe, Japan (2005)" Republic of Macedonia passed the Law on Crisis Management in 2005.

Chapter 6 of the Law on Assessment of the safety of the Republic of Macedonia stipulates the mode of planned, timely and coordinated passing of decisions, directions and recommendations for undertaking the required measures, for which purpose an Assessment of the risks and hazards was developed, through hierachic established process for proposing measures, verification and decision making. Article 45 of this law is particularly important and it refers to development of methodology for assessment of risks and hazards. Also, the development of these directives has its base in the recently established „National Platform for risk reduction from accidents and disasters”, which emerges from the Action Framework from the conference held in Hjogo in 2005.

- ▶ **The national platform** is established with believe that risk reduction from accidents and hazards represents national and local priority which would be based on solid institutional base. The platform provides national mechanisms for implementation of the International Strategy for harm reduction, and Republic of Macedonia enhances the capacities for multi-sectoral cooperation and approach in coping with different risks and dangers. The national platform in context of the terminology of the international strategy for harm reduction means national mechanism for coordination and policy guidelines for risk reduction from accidents which need to be multi-sectoral and interdisciplinary, with involvement of the public, private and civil sector, as well as international actors (including UN specialized agencies, represented on national level).
- ▶ **The Crisis Management Centre** is responsible for coordination of the available resources and it helps the population in case of crisis situations, in terms of undertaking preventive measures, early warning, and coping with the crisis situation. The system for crisis management is comprised of state organs, the army, the forces for protection and rescue and the organs of the municipalities and the city of Skopje. Different other organizations are also incorporated within the system for crisis management such as public companies, institutions and services, associations of citizens, nongovernmental and humanitarian organizations and Macedonian Red Cross.
- ▶ **Rescue and Protection Directorate** as an independent organ of the state performs the following obligations: it develops Plan and assessment for protection and rescue from natural disasters and other hazards; it organizes and develops the system for protection and rescue and the teams for rapid response; it organizes mobilization; it provides material reserves; it conducts trainings and exercises; it promotes international cooperation; it runs data base; it defines norms and standards and it performs other duties in compliance with the laws.

The crises represents a risks to the property, health and the life of the people and animals, and it may be natural disaster or epidemic or other risk and hazard, which has direct impact on the constitutional order and safety of the Republic of Macedonia. The good functioning of the above listed mechanisms, and the coordination and cooperation among the relevant institutions would enable good system of functioning for prevention, well prepared field activities in case of disasters capacity for harm reduction from disasters.

INTERNAL ANALYSIS

The role, obligations and tasks of Macedonian Red Cross are defined in the Macedonian Red Cross Law and Statutes.

The tasks of Macedonian Red Cross are stipulated in Article 19 of the Macedonian Red Cross Law. Points 14 and 15 of Article 19 of this Law state that Macedonian Red Cross is obliged to prepare teams for water safety and mountain rescue.

Macedonian Red Cross is a member in several international organizations which are authorized to conduct educations in the area of water safety and mountain rescue and first aid. The training and educational centre of Macedonian Red Cross conducts different trainings on protection and self-protection with licensed national and international instructors, and the participants on the trainings obtain certified diplomas and ID cards.

Some of the trained volunteers are trained for protection and rescue and they are members of national emergency response unit of Macedonian Red Cross or the emergency response team of the 34 Red Cross branches.

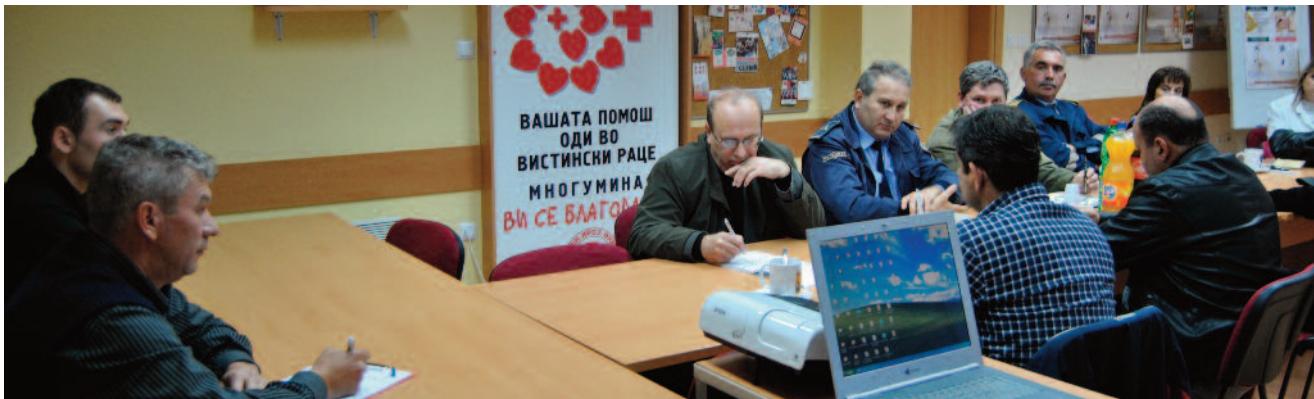
In the area of disaster preparedness and response, Macedonian Red Cross has well established partnership relations with responsible agencies and institutions on national and local level, for purpose of establishing efficient mechanisms for coordination and management of disasters on basis of the existing regulations.

In direction of improvement of the cooperation and coordination of activities with other partners Macedonian Red Cross signed memorandums of cooperation with the Crisis Management Centre, and the Protection and Rescue Directorate. Macedonian Red Cross representatives are members of the main headquarters of these two agencies.

Macedonian Red Cross has good cooperation and signed cooperation agreements with the Ministry of Defense, the Army of the Republic of Macedonia, Ministry of Internal Affairs, Ministry of Health and other relevant ministries as well as with the Bureau for Development of the Education, Fire Brigade of the Republic of Macedonia and other relevant institutions.

In the past period, the national society trained over 400 for water safety, about 50 persons were trained to be mountain rescuers and 10 persons were trained for rescue from speleological objects and ruins.

For purpose of providing appropriate training for the population Macedonian Red Cross produces appropriate information material on protection and self-protection, such as manuals, brochures, fliers and posters. Macedonian Red Cross as a member of International Fed-

eration of Red Cross and Red Crescent Societies has fruitful cooperation with several national societies, particularly with the Austrian Red Cross and German Red Cross and all the national societies from the Balkan region and with some of them Macedonian Red Cross has signed cooperation agreements in the area of disaster preparedness ad response (Bosnia and Herzegovina, republic of Bulgaria and others.) This international cooperation enables Macedonian Red Cross to conduct education for specific number of volunteers and staff abroad.

Macedonian Red Cross has disaster preparedness and response operational centre, which coordinates the activities in the area of disaster preparedness and response. It also has well established cooperation with the Rescue and Protection Directorate and the Crisis Management Centre which are responsible state agencies in this area.

Macedonian Red Cross conducts regular coordination activities with the national societies and NGO's in the region as well as with the European Zone of the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies from Budapest, and with the International Committee of the Red Cross for purpose of

The national society regularly undertakes capacity building activities and provides new material resources in order to be well prepared to respond to any disaster or emergency situation in the country.

MACEDONIAN RED CROSS ACTIVITIES FOR DISASTER PREPAREDNESS AND RESPONSE

- Disaster risk assessment (in cooperation with the state institutions);
- Vulnerability assessment of the communities;
- Capacity assessment;
- Development of evacuation plans;
- Development of plans for disaster response;
- Development of information material for protection and self-protection in case of disasters;
- Media campaign for raising public awareness on disaster preparedness and response;
- Provision of training for the Emergency Response Unit of Macedonian Red Cross and the emergency response teams of the Red Cross branches;
- Activating the Emergency Response Unit of Macedonian Red Cross and the emergency response teams of the Red Cross branches (teams for: logistics, first aid, water and sanitation, building camps, psychological support, tracing service, rescue from ruins, etc.);
- Preparation of emergency response units for international missions;
- Cooperation with state organs and NGOs in the country and abroad;
- Collection, storage and distribution of humanitarian assistance;
- Updating the data base on possible risks and available capacities;
- Organizing disaster preparedness and response seminars, courses and training exercises in Republic of Macedonia;
- Development of plans for disaster response;
- Camp management;
- Field assessment of regions affected by disasters;
- Monitoring of field activities;

- Training on camp building and camp management (following the training programme of the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies);
- Organizing training on coordination and communication in crisis situations;
- Training on monitoring and evaluation in crisis situations;
- Training of staff in the schools for development of plans for disaster response and practical implementation of the plans;
- Training of the population on protection and self-protection in case of disasters;
- Training of the population for protection from climate change;
- Joint simulation and field activities with governmental institutions and agencies.

WATER AND SANITATION

- ▶ Education of volunteers and training of instructors for work on the water purification station;
- ▶ Education on hygiene promotion;
- ▶ Education of volunteers for technical support for sanitation;
- ▶ Procurement of material and technical assets;
- ▶ Field assessment for needs for drinking water;
- ▶ Publication of information material.

COURSES

- ▶ Courses for vulnerability capacity assessment;
- ▶ Courses for conducting pre and post disaster assessments (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies);
- ▶ Courses – six steps for coping with disasters and appealing for international assistance from national societies;
- ▶ Courses for application of minimum standards for the needs of the vulnerable population (SPHERE);

INTERNATIONAL COOPERATION

- ▶ Exchange of experiences and positive practices with the International Committee of the Red Cross, International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies and national societies;
- ▶ Development of appeals for humanitarian assistance;
- ▶ Participation on international training workshops for disaster preparedness and response;
- ▶ Participation in international humanitarian missions;
- ▶ Concluding bilateral agreements for cooperation;

In frames of the disaster preparedness and response activities numerous results were accomplished in the period of the implementation of the Strategic Plan 2008 – 2010. The activities were targeted towards building of the national society's disaster management capacities, as follows:

- ▶ Global mapper software was procured which contains 3D digital map for recording all risks and with specific data base for each registered risk. The software was presented to the Rescue and Protection Directorate. In 2010 Macedonian Red Cross conducted training for dissemination of the software in the branches of the Rescue and Protection Directorate.
- ▶ 54 maps were developed, printed and distributed for the following purposes: accidents and risks from disasters and geography maps for the micro regions Veles, Strumica and Kichevo, and the municipalities of: Veles, Cashka, Gradsko, Strumica, Vasilevo, Bosilovo, Novo Selo, Kichevo, Vraneshnica, Oslomej, Zajas and Drugovo.

- ▶ Memorandums for cooperation were signed with Crisis Management Centre, Rescue and Protection Directorate, UNICEF, Ministry of defense, and the Red Cross/Red Crescent national societies of (Turkey, Bulgaria, Bosnia and Herzegovina, Serbia);
- ▶ In 2010, Macedonian Red Cross organized three pilot workshops for "Standard operative procedures" in Skopje, Ohrid and Prilep, with participation of representatives from Crisis Management Centre and the Rescue and Protection Directorate.
- ▶ Macedonian Red Cross participated on international simulation exercises organized by Crisis Management Centre, Rescue and Protection Directorate and the Ministry of Defense, in frames of the initiatives for crisis management and protection and rescue.
- ▶ In 2009, in compliance with the developed plans for protection and rescue from hazards and disasters in the educational institutions in the micro regions of Strumica, Veles and Kichevo, Macedonian Red Cross developed scenarios for evacuation of pupils and personnel in case of disasters. Training exercises were conducted with participation of all responsible stakeholders for crisis management. The activities resulted with improved communication and coordination with the local institutions and raised awareness of the pupils and personnel on protection and self-protection.
- ▶ In 2010, plans for protection and rescue from hazards and disasters in the educational institutions were developed in the micro regions Ohrid and Struga. Macedonian Red Cross developed scenarios for evacuation of pupils and personnel in case of disasters and training exercises were conducted with participation of all responsible stakeholders for crisis management. The activities resulted with improved communication and coordination with the local institutions and raised awareness of the pupils and personnel on protection and self-protection.
- ▶ Ten trainers were educated to conduct trainings on raising public awareness in the education system.
- ▶ Brochures on protection in case of disasters, fires and heat waves were developed and distributed.
- ▶ Numerous activities for protection from climate change were implemented through organizing educational lectures. During the summer period, different activities were organized for protection of the population from heat waves.
- ▶ Consultant developed a quiz questionnaire with 80 questions and 250 answers in the area of first aid, emergency situations and health in disasters. Internet application in Macedonian language with the quiz questionnaire was developed for e-learning purposes.

The foreseen activities with the Strategy 2008-2010 were implemented as planned and they contributed for achievement of the overall mission of Macedonian Red Cross in the area of disaster preparedness and response and enable the national society to play special role within the system for crisis management and rescue and protection in the state. Macedonian Red Cross capacities, roles and obligations are incorporated in the standard operational procedures of Crisis Management Centre and the Rescue and Protection Directorate.

The successfully implemented programme and project activities of Macedonian Red Cross in the area of disaster preparedness and response in the period of 2008-2010 will have significant impact for successful implementation of the forthcoming challenges foreseen in the new Strategic Plan for Disaster Preparedness and Response for the period 2012-2016.

SWOT Analysis

STRENGTHS

- good structural set-up;
- well-trained staff and volunteers;
- good working conditions;
- good material capacities of the HQ;
- good legal framework;
- good cooperation with state and local authorities;
- established data base;
- operational emergency response unit;
- participation on international missions;
- adopted plan of action;
- functional operational centre;
- established bilateral cooperation with Balkan national societies.

WEAKNESSES

- insufficient material-technical capacities in the RC branches;
- insufficient funding for conducting DM activities;

OPPORTUNITIES

- raising domestic donations;
- recruitment of new volunteers;
- establishment of DM teams in RC branches where there isn't one;
- enhancement of the DM cooperation among the RC branches;
- promotion of the cooperation with local authorities

THREATS

- old material – technical capacities;
- reflux of trained staff and volunteers

VISION STATEMENT

Our operation is based on the universal principles, has the power to improve the world in which we live in by promoting peace and tolerance, efficient prevention, timely response and appropriate support to the vulnerable population.

MISSION STATEMENT

"Macedonian Red Cross is a humanitarian voluntary organization that operates in compliance with the Fundamental Principles of the International Red Cross and Red Crescent Movement, providing humanitarian assistance and services for the vulnerable people and promoting the International Humanitarian Law and the human values".

OBJECTIVES, ACTIVITIES AND EXPECTATIONS IN DIFFERENT AREAS

Disaster Preparedness and Response

The Strategic Plan for Disaster Preparedness and Response of Macedonian Red Cross for the period 2012 - 2016 expresses the preparedness of Macedonian Red Cross for undertaking activities for coping with the challenges in the forthcoming five years.

It consolidates the achieved progress under the Disaster Preparedness and Response Strategic Plan 2008-2010, in the context of the specific needs for capacity building of the national society, promotion of the old and development of new tools and methodologies for implementation of activities which will be complied with the responsible state factors through well established partnership relations.

The established organizational network of the Red Cross branches and the big number of volunteers and our presence in the communities enables us to understand the vulnerabilities, the needs of the communities, their capacities to respond and minimize the consequences of the disasters.

The regular upgrading of the data base enables us to regularly monitor the needs of our organizations and the communities where we work in order to increase its capacities, and the development of plans for disaster preparedness, and timely response in case of disasters. For purpose of raising public awareness within the education system in the state, Macedonian Red Cross in cooperation with the Bureau for development of the education, the Crisis Management Centre and the Rescue and Protection Directorate will continue to work on raising awareness among the high-school youth on protection and self-protection in case of disasters.

Strategic Aim 1:

PREPARING AND RESPONDING TO DISASTERS AND CRISES

Activities:

- ▶ Assessment of risks in the communities;
- ▶ Establishment of assessment teams;
- ▶ Raising public awareness on protection and self-protection (natural disasters, man made disasters) in the education system;
- ▶ Raising public awareness on risks reduction from climate change;

- ▶ Implementation of system for e-learning for protection and self-protection in case of disasters;
- ▶ Reorganization of the disaster response system of the national society;
- ▶ Development handbook – guidelines for the disaster response teams;
- ▶ Provision of key services in case of disasters (humanitarian assistance – stock reserves),
- ▶ Promotion of hygiene – water and sanitation.

Strategic Aim 2:

RECOVERING FROM DISASTERS AND CRISES

Активности:

- ▶ Psychological support for the vulnerable population;
- ▶ Logistical support for provision of shelter to vulnerable population;
- ▶ Restoring family links / tracing service.

Strategic Aim 3:

OUR DISASTER MANAGEMENT SYSTEM

Activities:

- ▶ Partnership relations with governmental and non governmental institutions;
- ▶ Bilateral cooperation / regional cooperation;
- ▶ Regionalization of activities in the area of disaster preparedness and response;
- ▶ Development of standard operational procedures for disaster preparedness and response;
- ▶ Implementation of uniform electronic system for disaster management;

Expected results

- Enhanced capacities of the national society for early detection and assessment of the risks in the communities;
- Formed expert teams for assessment;
- Raised awareness on protection and self-protection in case of disasters in the education system;
- Raised awareness for risk reduction from climate change;
- Improved capacities for self-protection and protection in case of disasters through application of the electronic system for education;
- Improved system of the national society for disaster response;
- Developed handbook – guidelines for the disaster response teams;
- Provided key services in case of disasters (humanitarian assistance – stock reserves),
- Increased number of sustainable services for the most vulnerable population;
- Provided psychological support for the vulnerable population,
- Raised awareness on hygiene promotion – water and sanitation;
- Restored family links between separated persons as a result of disasters;
- Improved cooperation with governmental and nongovernmental institutions;
- Enhanced contribution of the national society in the promotion of the bilateral cooperation / regional cooperation;
- Implemented regional approach within the disaster preparedness and response activities;
- Developed standard operative procedures for disaster preparedness and response;
- Implemented uniform electronic system for disaster management;
- Increased contribution of Macedonian Red Cross in the overall disaster management system in the state.

TRACING SERVICE

The tracing service is a separate service organized for collection of documents, data and information about victims of war and other persons separated from their families due to emergency situations.

International Committee of the Red Cross, on basis of the First Geneva Convention of 1864, organized the first Tracing Service in 1870. On the territory of our country, the tracing service was established for the first time during the Balkan wars in 1912. The rules within the international humanitarian law provided the cornerstones of the tracing service and with the ratification of the Geneva Conventions the Republic of Macedonia undertook the responsibility to organize and conduct tracing services in the country.

The tracing service plays special rule within the programme activities of the Red Cross. The Government of the Republic of Macedonia undertook this commitment in 1993 with the ratification of the Geneva Conventions of 1949 and the Additional protocols of 1977. In 1994 the Assembly of the Republic of Macedonia passed the Red Cross Law and entrusted Macedonian Red Cross to conduct tracing services in Macedonia.

This entrusted confidence was justified on many occasions with the unselfish contribution and work of the volunteers and staff of Macedonian Red Cross such as during the Bosnian refugee crisis and the Kosovo refugee crisis and during the internal conflict in Macedonia. The target groups of the tracing service were as follows: general population, volunteers and staff of the tracing service, representatives of governmental institutions.

The well being of the people to a large extent depends on its ability to be in contact with the closes relatives or at least to receive information about their whereabouts. Different components of the International Red Cross and Red Crescent Movement for decades make exceptional efforts for restoring family links. The tracing service is one of the strategic priorities of Macedonian Red Cross and the national society continuously makes efforts for capacity building of the organization in this area.

Strategic Aim:

The national and local capacities of Macedonian Red Cross are focused on timely provision of efficient response to the humanitarian needs of the population for restoring family links.

Activities:

- **The cooperation with the International Committee of the Red Cross** is targeted on implementation of activities for achieving the set programme and strategic aims, and maintaining continuity in frames of the activities for covering the consequences of natural disasters and establishment of new procedures for the development of the service
- **Organizing workshops** for refreshment of the knowledge of the trained volunteers and staff in the Red Cross Branches for implementing tracing services and adoption of new procedures for work of the organization in case of natural disasters;
- **Building appropriate relations with the Government** and government institutions – ministries, for implementation of obligations in case of a need for restoring family links. The tracing service will exchange experiences and information with specific ministries for purpose of timely resolving of cases of missing persons.

EXPECTED RESULTS

- Enhanced existing capacities of the tracing service for achieving the set programme activities and for further development of efficient tracing service.
- Accomplished positive relations with government institutions for resolving concrete cases of missing persons.

Monitoring and evaluation

The monitoring will be conducted continuously during the five year period of the implementation of the Strategic Plan for purpose of collection and evaluation of data to follow the achievement of the strategic priorities and the impact from the achieved results.

The evaluation will be systematically implemented during the five year period would represent realistic assessment of the concept, the implementation process and the achieved results within the strategic plan for purpose of determining the relevance and fulfillment of the set objectives the efficiency, impact and the sustainability of the Strategic Plan.

 www.redcross.org.mk